

Forskrift om endring av forskrift 1. juni 2004 nr. 931 om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)

Fastsatt av Miljøverndepartementet 15. desember 2005 i medhold av lov av 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) §§ 9, 22, 24, 52a, 81 og 86 og lov av 31. mai 1974 om kommunale vass- og kloakkavgifter § 2, jf. EØS-avtalen vedlegg XX nr. 13 (rådsdirektiv 91/271/EF, med endring av 98/15/EF).

I

I forskrift 1. juni 2004 nr. 931 om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften) gjøres følgende endringer:

Del 4 skal lyde:

Kapittel 11 Generelle bestemmelser om avløp

Fastsatt med hjemmel i lov 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensning og om avfall (forurensningsloven) §§ 9, 49, 52a og 86.

§ 11-1 Formål

Formålet med kapittel 11 til 15 B er å beskytte miljøet mot uheldige virkninger av utslipp av avløpsvann.

§ 11-2 Virkeområde

De generelle bestemmelsene i kapittel 11 gjelder for kapittel 12 til 15 B.

§ 11-3 Definisjoner

I kapittel 11 til 15 B menes med

- a) *Avløpsvann*: Både sanitært og industrielt avløpsvann og overvann.
- b) *Kommunalt avløpsvann*: Sanitært avløpsvann og avløpsvann som består av en blanding av sanitært avløpsvann og industrielt avløpsvann og/eller overvann. Dersom mengden sanitært avløpsvann ikke overstiger 2000 pe og sanitært avløpsvann samtidig utgjør mindre enn 5 % av avløpsvannet, regnes avløpsvannet ikke som kommunalt avløpsvann.
- c) *Sanitært avløpsvann*: Avløpsvann som i hovedsak skrives seg fra menneskers stoffskifte og fra husholdningsaktiviteter, herunder avløpsvann fra vannklosett, kjøkken, bad, vaskerom eller lignende.
- d) *Gråvann*: Den del av avløpsvannet fra vanlig husholdning som kan tilbakeføres til avløp fra kjøkken, bad og vaskerom. Klosettavløp er ikke inkludert.
- e) *Oljeholdig avløpsvann*: Spillvann og overvann som inneholder motorolje, smørefett, parafin, white-spirit, bensin og lignende. I dette ligger også spillvann fra vask og avfetting av kjøretøyer, motorvask og lignende.
- f) *Avløpsanlegg*: Ethvert anlegg for håndtering av avløpsvann som består av en eller flere av følgende hovedkomponenter: avløpsnett, renseanlegg og utslippsanordning.
- g) *Avløpsnett*: Et transportsystem som samler opp og fører avløpsvann fra bolighus eller andre bygninger med innlagt vann.
- h) *Offentlig avløpsnett*: Avløpsnett som er allment tilgjengelig for tilknytning.
- i) *Privat avløpsnett*: Avløpsnett som ikke er allment tilgjengelig for tilknytning.
- j) *Den ansvarlige*: Den som er ansvarlig for virksomheten. Som ansvarlig regnes den som kan holdes ansvarlig, jf. forurensningsloven § 7.
- k) *Tettbebyggelse*: En samling hus der avstanden mellom husene ikke er mer enn 50 meter. For større bygninger, herunder blokker, kontorer, lager, industribygg og idrettsanlegg, kan avstanden være opptil 200 meter til ett av husene i hussamlingen. Hussamlinger med minst fem bygninger, som ligger mindre enn 400 meter utenfor avgrensningen i første og andre punktum, skal inngå i tettbebyggelsen. Avgrensningen av tettbebyggelse er uavhengig av kommune- og fylkesgrenser.

Dersom avløpsvann fra to eller flere tettbebyggelser, som nevnt i første ledd, samles opp og føres til ett felles renseanlegg eller utslippssted, regnes tettbebyggelsene som én tettbebyggelse.

En tettbebyggelse, som nevnt i første ledd, kan likevel inndeles i flere tettbebyggelser hvis den ansvarlige kan dokumentere at utslippene fra hver enkelt tettbebyggelse føres til forskjellige resipienter, som ikke påvirker hverandre. Fylkesmannen avgjør ved enkeltvedtak etter søknad om utslippene går til forskjellige resipienter som ikke påvirker hverandre.

- l) *Elvemunning*: Vann i overgangsområde mellom ferskvann og sjø ved utløpet av en elv.
- m) *Personekvivalent, pe*: Den mengde organisk stoff som brytes ned biologisk med et biokjemisk oksygenforbruk målt over fem døgn, BOF₅, på 60 g oksygen per døgn. Avløpsanleggets størrelse i pe beregnes på grunnlag av største ukentlige mengde som går til renseanlegget eller utslippspunkt i løpet av året, med unntak av uvanlige forhold som for eksempel skyldes kraftig nedbør.
- n) *Avløpsslam*: Slam fra rensing av sanitært og kommunalt avløpsvann, unntatt ristgods.

§ 11-4 Kommunale saksbehandlings- og kontrollgebyrer

Kommunen kan gi forskrift om gebyrer for egen behandling av eksisterende tillatelser, påslippsvedtak etter § 15 A-4, behandling av søknad etter §§ 12-4, 13-4 og 15-4, for saksbehandling etter lokale forskrifter, og for kontrolltiltak som gjennomføres for å sikre at kapittel 11 til 16 eller vedtak i medhold av disse kapitlene blir fulgt. Gebyrene settes slik at de samlet ikke overstiger kommunens kostnader ved saksbehandlingen eller kontrollordningen, jf. forurensningsloven § 52a.

§ 11-5 Rapportering og statusrapport

Kommunen plikter årlig innen 15. februar å rapportere nødvendige opplysninger om alle avløpsanlegg og utslipp fra disse til staten.

Statens forurensningstilsyn sørger for at det hvert annet år offentliggjøres en statusrapport om utslipp av kommunalt avløpsvann.

§ 11-6 Områdeinndeling

Miljøverndepartementet eller den departementet bemyndiger, registrerer følsomme, normale og mindre følsomme områder som fremkommer av vedlegg 1 punkt 1.2.

Dersom endringer i områdeinndelingen medfører at avløpsanlegg får endrede renskrav i henhold til kapittel 13 eller 14, må nye krav oppfylles innen syv år etter endringen.

§ 11-7 Endring av vedlegg 2

Statens forurensningstilsyn kan endre listene i vedlegg 2.

Vedlegg 1

1.1 Kriterier for utarbeiding/revidering av liste over følsomme og mindre følsomme områder

A. Følsomme områder

Statlige forurensningsmyndigheter skal registrere en vannforekomst som et følsomt område dersom den faller inn under en av gruppene nedenfor:

- a) naturlige innsjøer, andre ferskvannsføremster, elvemunninger, fjorder og andre sjøområder som er eutrofe, eller som på kort tid kan bli eutrofe dersom det ikke treffes beskyttende tiltak. Det kan tas hensyn til forholdene nedenfor når det undersøkes hvilke næringsstoffer som skal reduseres ved ytterligere rensing:
  - i) innsjøer og vassdrag som munner ut i innsjøer/reservoarer/avstengte vikar som har liten vannutskifting, noe som kan føre til akkumulasjon. I slike områder bør fosfor fjernes med mindre det kan påvises at fjerning ikke vil ha noen innvirkning på eutrofieringen. Det kan også overveies å fjerne nitrogen når utslippene stammer fra omfattende tettbebyggelse,
  - ii) elvemunninger, vikar, fjorder og andre sjøområder som har dårlig vannutskifting, eller som mottar store mengder næringsstoffer. Utslipp fra lite omfattende tettbebyggelse er i alminnelighet av liten betydning i slike områder, men når det gjelder omfattende tettbebyggelse, skal fosfor og/eller nitrogen fjernes med mindre det påvises at fjerning ikke vil ha noen innvirkning på eutrofieringen.
- b) Innsjøer og elver som er beregnet på uttak av drikkevann, og som kan få større nitratkonsentrasjon, dersom det ikke treffes tiltak, enn den som er fastsatt i forskrift om vannforsyning og drikkevann.
- c) Områder der det er nødvendig å foreta rensing utover sekundærrensing for å tilfredsstille andre direktiver i EØS-avtalen.

Med eutrofiering menes anrikning av vann med hensyn til næringsstoffer, særlig nitrogen- og/eller fosforforbindelser, som påskynder veksten av alger og høyerestående plantearter, noe som fører til uønsket forstyrrelse av likevekten mellom organismene i vannet og forverring av vannkvaliteten.

B. Mindre følsomme områder

Forurensningsmyndigheten kan registrere en marin vannforekomst eller et marint område som et mindre følsomt område dersom utslipp av avløpsvann ikke har skadevirkninger på miljøet på grunn av områdets morfologi, hydrologi eller særskilte hydrauliske forhold.

Ved registreringen av mindre følsomme områder skal man ta hensyn til faren for at utslipp kan bli ført til tilstøtende områder der de kan ha skadevirkninger på miljøet. Følsomme områder utenfor Norge skal anerkjennes.

Det skal tas hensyn til forholdene nedenfor når mindre følsomme områder registreres: åpne vikar, elvemunninger og andre sjøområder som har god vannutskifting, og som ikke er utsatt for eutrofiering eller oksygenvinn, eller som ikke ventes å bli eutrofe eller å bli utsatt for oksygenvinn som følge av utslipp av avløpsvann fra byområder.

1.2 Områdeinndeling

a) Følsomme områder

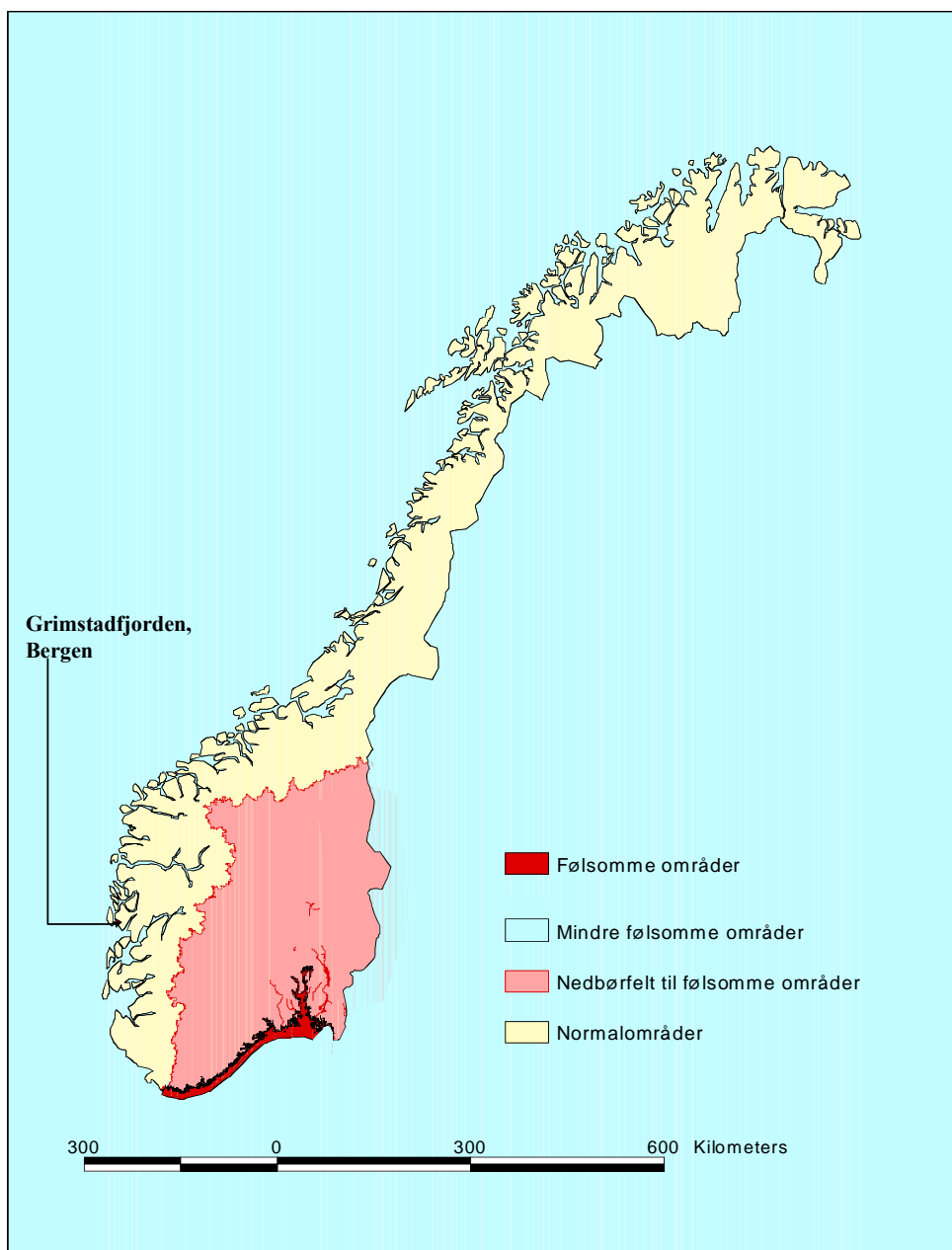
Kyststrekningen Svenskegrensen-Lindesnes med tilhørende nedbørfelt og Grimstadjordområdet (Nordåsvannet, Grimstadjorden, Mathopen og Dolviken).

b) Normale områder

Ferskvannsforsømsster i Norge som ikke er klassifisert som følsomme.

c) Mindre følsomme områder

Kystfarvann og elvemunninger fra Lindesnes til Grense Jakobselv som ikke er klassifisert som følsomme.

Kart over områdeinndelingen

1.3 Tettbebyggelser med nitrogenfjerningskrav

- Nordre Follo
- Oslo
- Jessheim
- Lillehammer

Vedlegg 2

2.1 Analyseparametere

- Alle inn- og utløpsprøver tatt i henhold til § 14-11 fra avløpsanlegg i kapittel 14 som etterkommer fosforfjerning, skal analyseres for BOF_5 og KOF_{CR} .
- Seks inn- og utløpsprøver per år fra avløpsanlegg i kapittel 14 som etterkommer kun nitrogenfjerning, sekundær- eller primærrensing, skal analyseres for tot-P.
- Seks inn- og utløpsprøver per år fra avløpsanlegg større enn eller lik 10 000 pe i følsomt område skal analyseres for tot-N.
- Seks inn- og utløpsprøver per år fra avløpsanlegg større enn eller lik 20 000 pe skal analyseres for analyseparametere nevnt i tabell 2.1.1.

Tabell 2.1.1. Analyseparametere for avløpsanlegg større enn eller lik 20 000 pe

Analyseparameter	Deteksjonsgrense
Tungmetaller:	
As, Cr, Cu, Ni, Zn og Pb	$\leq 1 \mu\text{g/l}$
Cd og Hg	$\leq 0,1 \mu\text{g/l}$

- Tre inn- og utløpsprøver per år fra avløpsanlegg over 50 000 pe skal analyseres for analyseparametere nevnt i tabell 2.1.2.

Tabell 2.1.2. Analyseparametere for avløpsanlegg større enn eller lik 50 000 pe

Analyseparameter	Deteksjonsgrense
Bromerte flammehemmere (BFH):	
Tetrabromdifenyler (BDE-47), pentabromdifenyler (BDE-99 og BDE-100), oktabromdifenyler (BDE-183*) og deka-bromdifenyler (BDE-209), tetrabrombisfenol A (TBBPA) og heksabromsyklododekan (HBCD).	$\leq 10 \text{ ng / l}$
Polysykliske aromatiske hydrokarboner (PAH):	
Sum av følgende PAH-forbindelser iht. Norsk Standard (NS 9815): fenantren, antracen, pyren, fluoranten, benzo(a)fluoren, benzo(b)fluoren, krysen/trifenylen, benzo(a)antracen, benzo(b)fluoranten, benzo(k)fluotanten, benzo(e)pyren, benzo(a)pyren, dibenzo(a,h)antracen, indeno(1,2,3-c,d)pyren og benzo(g,h,i)perylen, dibenzo(a,e)pyren, dibenzo(a,h)pyren, dibenzo(a,i)pyren.	$\leq 0,2 \mu\text{g/l}$
Polyklorerte bifenyler (ΣPCB_7):	
Summen av de 7 enkeltforbindelsene av polyklorerte bifenyler nr. 28, 52, 101, 118, 138, 153 og 180.	$\leq 10 \text{ ng / l}$
Diethylheksylftalat (DEHP)	$\leq 0,1 \mu\text{g/l}$
Nonylfenol (NP): 4-nonylfenol	$\leq 0,1 \mu\text{g/l}$

Det skal tas ukeblandprøver, og analysene skal utføres på ufiltrert prøve når prøven skal analyseres for parametere nevnt i d) og e). Norsk Standard skal om mulig brukes.

Avløpsvannet skal analyseres for verdier ned til deteksjonsgrenser oppgitt i d) og e). Den ansvarlige kan bruke deteksjonsgrenser som er høyere enn de oppgitte deteksjonsgrensene, så fremt analyseresultatene er innenfor metodens deteksjonsgrenser.

2.2 Analysemetoder

Parametere	Norsk Standard	Analysemetode	Tilleggskrav
Olje	NS 4752	Vannundersøkelse – bestemmelse av olje og fett – gravimetrisk metode.	
BOF ₅ – Biokjemisk oksygenforbruk	NS-EN 1899-1 NS-EN 1899-2	Vannundersøkelse – Bestemmelse av biokjemisk oksygenforbruk etter n dager (BOFn) – Del 1: Metode basert på fortykning og poding etter tilsetning av allyltiourea (ISO 5815:1989, modifisert), eller Vannundersøkelse – Bestemmelse av biokjemisk oksygenforbruk etter n dager (BOFn) – Del 2: Metode basert på ufortynnede prøver (ISO 5815:1989, modifisert).	Homogenisert, ufiltrert og ikke dekantert prøve.
KOF _{CR} – Kjemisk oksygenforbruk	NS-ISO 6060	Vannundersøkelse - Bestemmelse av kjemisk oksygenbehov (ISO 6060:1989).	Homogenisert, ufiltrert og ikke dekantert prøve.
SS – Suspendert stoff	NS-EN 872	Vannundersøkelse – Bestemmelse av suspendert stoff – Metode med filtrering gjennom glassfiberfiltre.	Filtrering av representativ prøve med glassfiberfilter 1,2 µm eller sentrifugering av en representativ prøve (i minst fem minutter på 2 800 til 3 200 g).
Tot-P – Total fosfor	NS-EN ISO 6878	Vannundersøkelse – Bestemmelse av fosfor – Spektrometrisk metode med ammoniummolybdat.	
Tot-N – Total nitrogen	NS-EN ISO 13395 NS-ISO 5663	Vannundersøkelse – Bestemmelse av nitritt-nitrogen og nitrat-nitrogen og summen av begge ved automatisert analyse (CFA og FIA) og spektrometrisk deteksjon (ISO 13395:1996) og Vannundersøkelse – Bestemmelse av Kjeldahl-nitrogen – Fremgangsmåte etter oppslutning med selen (= EN 25663:1993) (ISO 5663:1984)	

2.3 Drifts- og vedlikeholdsavtale

En forutsetning for tilstrekkelig funksjonalitet for minirensesanlegg er at det inngås skriftlig avtale om drift og vedlikehold (service) med leverandør eller annen fagkyndig virksomhet. Følgende punkter skal være regulert i avtalen:

- Servicebesøk. (Antall besøk per år og oppgaver som skal utføres ved service, herunder kontroll av slammengde, tømning av slam, kontroll av vannkvalitet, kontroll av alarm mv.).
- Beredskapsordning som sikrer anleggseier assistanse dersom det oppstår funksjonssvikt på anlegget.
- Årlig rapportering av service og slamtømming til kommunen.
- Leveranse av deler.
- Eventuelle andre forhold som også er av forurensningsmessig betydning for det aktuelle anlegget.

Kapittel 12 Krav til utslipp av sanitært avløpsvann fra bolighus, hytter og lignende

Fastsatt med hjemmel i lov 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensning og om avfall (forurensningsloven) §§ 9, 52a, 81 og 86.

§ 12-1 Virkeområde for kapittel 12

Kapittel 12 gjelder for utslipp av sanitært avløpsvann fra bolighus, hytter, turistbedrifter og lignende virksomhet med utslipp mindre enn 50 pe. For virksomhet som kun slipper ut gråvann, gjelder dette kapittel bare dersom det er innlagt vann.

Krav i kapittel 12 gjelder ikke påslipp til offentlig avløpsnett.

§ 12-2 Forurensningsmyndighet

Kommunen er forurensningsmyndighet etter dette kapitlet og fører tilsyn med at bestemmelsene og vedtak fattet i medhold av dette kapitlet følges.

§ 12-3 Krav om tillatelse

Ingen kan sette i verk nye utslipp eller øke utslipp vesentlig uten at tillatelse er gitt i medhold av § 12-5. Utslipp etablert før 1.1.2007, som ikke økes vesentlig, er tillatt i den grad dette følger av § 12-16.

§ 12-4 Søknad om tillatelse

Ved etablering av nye utslipp eller vesentlig økning av eksisterende utslipp av sanitært avløpsvann skal den ansvarlige sørge for at

- 1) det er utarbeidet en skriftlig, fullstendig søknad som inneholder de nødvendige opplysningene for kommunens behandling, herunder:
  - a) den ansvarliges navn og adresse,
  - b) om utslippet skal etableres og drives i samsvar med kravene i §§ 12-7 til 12-13, eller om det søkes om å fravike disse kravene,
  - c) dokumentasjon på hvordan utslipp skal etableres og drives,
  - d) plassering av avløpsanlegg og utslippsted på kart i målestokk 1:5000 eller større,
  - e) utslippets størrelse i pe, jf. § 11-3 bokstav m,
  - f) beskrivelse av utslippstedet,
  - g) interesser som antas å bli berørt av etableringen, herunder interesser knyttet til drikkevannsforsyning, rekreasjon eller næringsvirksomhet,
  - h) oversikt over hvem som skal varsles, og
  - i) samtykke fra kommunens planmyndighet dersom utslippet er i strid med endelige planer etter plan- og bygningsloven.
- 2) parter og andre som kan bli særlig berørt av saken er varslet om innholdet i søknaden. Kopi av varselet skal sendes til kommunen samtidig med at parter og andre blir varslet. I varselet skal det fremgå at uttalelser må være kommet til søker innen en frist på minst fire uker etter at varselet er sendt.
- 3) søknad er sendt til kommunen, etter at uttalelsesfristen er utløpt, sammen med kvittering for at varsel er sendt og eventuelle uttalelser.

Reglene om varsel og granneskjønn i granneloven §§ 6 til 8 gjelder ikke for utslipp etter denne forskrift.

§ 12-5 Behandling av søknad

Fullstendig søknad i overensstemmelse med krav i §§ 12-7 til 12-13 skal avgjøres av kommunen innen seks uker. Dersom kommunen ikke har avgjort slik søknad innen fristens utløp, regnes tillatelse for gitt. Klagefristen begynner å løpe fra den dagen fristen utløper. Fullstendig søknad om tillatelse til utslipp med krav som fraviker §§ 12-7 til 12-13 skal avgjøres uten ugrunnet opphold.

Kommunen kan under behandling av søknaden fastsette krav som fraviker §§ 12-7 til 12-13, herunder fastsette krav til utslippsted, -anordning og -dyp, eller nekte etablering av utslipp. Der søknad om utslipp er i samsvar med §§ 12-7 til 12-13, kan kommunen kun varsle om utvidet saksbehandlingstid dersom fristen på seks uker ikke er utløpt, og dersom det foreligger særlige forhold som protester, brukerkonflikter eller lignende. Når kommunen avgjør om det skal fastsettes andre krav, skal det legges vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre.

Kommunen skal samordne behandling av søknad om utslippstillatelse etter dette kapittel med byggesaksbehandling etter plan- og bygningsloven.

Er arbeidet ikke igangsatt senest tre år etter at tillatelse er gitt, eller innstilles arbeidet i lengre tid enn to år, faller retten til å etablere utslippet bort. Dersom utslippet fremdeles er aktuelt, må ny søknad sendes inn.

§ 12-6 Lokal forskrift

Kommunen kan fastsette lokal forskrift dersom det er nødvendig ut ifra forurensningsmessige forhold eller brukerinteresser. Kravene i lokal forskrift skal erstatte kravene i §§ 12-7 til 12-13.

§ 12-7 Avløpsnett

Avløpsnettet skal, uten at det medfører uforholdsmessig store kostnader, dimensjoneres, bygges, drives og vedlikeholdes med utgangspunkt i den beste tilgjengelige teknologi og fagkunnskap, særlig med hensyn til

- a) avløpsvannets mengde og egenskaper,
- b) forebygging av lekkasjer, og
- c) begrensning av forurensning av resipienten som følge av overløp.

§ 12-8 Utslipp til følsomt og normalt område

Sanitært avløpsvann med utslipp til følsomt og normalt område, jf. vedlegg 1 punkt 1.2 til kapittel 11, skal minst etterkomme:

- a) 90 % reduksjon av fosfor og 90 % reduksjon av BOF_5 dersom det foreligger brukerinteresser i tilknytning til resipienten,
- b) 90 % reduksjon av fosfor og 70 % reduksjon av BOF_5 for resipienter med fare for eutrofiering hvor det ikke foreligger brukerinteresser, eller
- c) 60 % reduksjon av fosfor og 70 % reduksjon av BOF_5 dersom det verken foreligger brukerinteresser eller fare for eutrofiering.

Renseeffekten skal beregnes som årlig middelvei av det som blir tilført renseanlegget.

Dersom det kun slippes ut gråvann, skal gråvannet gjennomgå rensing i stedeegne løsmasser eller tilsvarende.

§ 12-9 Utslipp til mindre følsomt område

Sanitært avløpsvann med utslipp til mindre følsomt område, jf. vedlegg 1 punkt 1.2 til kapittel 11, skal ikke forsøple sjø og sjøbunn, og minst etterkomme

- a) 20 % reduksjon av SS-mengden beregnet som årlig middelvei av det som blir tilført renseanlegget, eller
- b) 180 mg SS/l ved utslipp beregnet som årlig middelvei.

Dersom det kun slippes ut gråvann, kan gråvann med utslipp til sjø slippes urensert til resipient.

§ 12-10 Dokumentasjon av rensegrad

Minirenselanlegg skal ha dokumentasjon som tilfredsstillende EN12566-3 eller tilsvarende standard for rensegrad, slamproduksjon og gjennomsnittlig lufttemperatur. Øvrige renselanlegg skal ha dokumentasjon på at anerkjent dimensjonering og utforming er benyttet.

Renseanlegg med naturlig infiltrasjon i grunnen skal i tillegg ha dokumentasjon på at anleggets størrelse og plassering er tilpasset de aktuelle vannmengdene og grunnforholdene på stedet. Dokumentasjonen skal omfatte grunnundersøkelse og inneholde informasjon om hydraulisk kapasitet, infiltrasjonskapasitet, løsmassenes egenskaper som rensemedium og risiko for forurensning. Løsmassenes egenskaper som rensemedium kan unnlates fra dokumentasjonen dersom renselanlegget kun renser gråvann.

Dokumentasjonen skal utføres av nøytrale fagkyndige. Prøver skal analyseres av laboratorier som er akkreditert for de aktuelle analysene. Analysemetoder nevnt i vedlegg 2 punkt 2.2 til kapittel 11 skal benyttes. Alternativt kan analysemetoder med dokumentert høy korrelasjon med analysemetodene i vedlegg 2 punkt 2.2 til kapittel 11 benyttes.

§ 12-11 Utslippssted

Utslippssted for avløpsvann fra renselanlegg skal lokaliseres slik at

- a) utslipp til sjø og ferskvann lokaliseres minst 2 m under laveste vannstand,
- b) utslipp til elv kun forekommer til elv med helårsavrenning, og
- c) utslipp til grunnen kun forekommer til stedeegne løsmasser.

Utslippssted for avløpsvann fra renselanlegg skal for øvrig lokaliseres og utformes slik at virkningene av utslippet på resipienten blir minst mulig og at brukerkonflikter unngås, herunder slik at utslippet ikke medfører fare for forurensning av drikkevann.

§ 12-12 Lukt

Avløpsanlegget skal dimensjoneres, bygges, drives og vedlikeholdes på en slik måte at omgivelsene ikke utsettes for sjenerende lukt.

§ 12-13 Utforming og drift av renseanlegg

Renseanlegget skal dimensjoneres, bygges, drives og vedlikeholdes slik at det har tilstrekkelig yteevne under alle klimatiske forhold som er normale for stedet der de ligger. Ved utformingen av anlegget skal det tas hensyn til variasjoner i mengde sanitært avløpsvann i løpet av året.

Minirensesanlegg skal drives og vedlikeholdes i henhold til skriftlig drifts- og vedlikeholdsavtale, jf. vedlegg 2 punkt 2.3 til kapittel 11. Slamavskillere tilknyttet helårsbolig eller fritidsbolig skal tømmes helt for slam etter behov, ikke sjeldnere enn henholdsvis hvert andre og fjerde år.

Det er ikke tillatt å slippe ut avløpsslam eller ristgods i en vannforekomst, verken ved dumping fra skip, utslipp fra rørledninger eller på noen annen måte.

§ 12-14 Endring og omgjøring av tillatelse

Kommunen kan i medhold av forurensningsloven § 18 oppheve eller endre vilkår i tillatelse og om nødvendig kalle tillatelsen tilbake.

§ 12-15 Klage

Enkeltvedtak truffet i medhold av dette kapitlet av forvaltningsorgan opprettet i medhold av kommuneloven, kan påklages til kommunestyret eller særskilt klagenemnd, jf. forurensningsloven § 85 annet ledd. For enkeltvedtak truffet av kommunestyret er fylkesmannen klageinstans.

§ 12-16 Forholdet til eksisterende utslipp

Tillatelser til utslipp av sanitært avløpsvann gitt i medhold av forurensningsloven og tilhørende forskrifter før 1.1.2007 er fortsatt gjeldende.

Utslipp etablert før 1.1.2007 og som det på tidspunkt for etablering ikke måtte innhentes tillatelse for etter det på den tid gjeldende regelverk, er fortsatt lovlig. Kommunen kan likevel i forskrift eller enkeltvedtak bestemme at slike utslipp er ulovlige etter en fastsatt frist.

§ 12-17 Oppheving av lokale forskrifter

Lokale forskrifter for utslipp av sanitært avløpsvann gitt i medhold av forurensningsloven og tilhørende forskrifter før 1.1.2007 oppheves.

Kapittel 13 Krav til utslipp av kommunalt avløpsvann fra mindre tettbebyggelser

Fastsatt med hjemmel i lov 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensning og om avfall (forurensningsloven) §§ 9, 52a, 81 og 86.

§ 13-1 Virkeområde for kapittel 13

Kapittel 13 gjelder for utslipp av kommunalt avløpsvann fra tettbebyggelse med samlet utslipp mindre enn 2000 pe til ferskvann, mindre enn 2000 pe til elvemunning eller mindre enn 10 000 pe til sjø. Kapittel 13 gjelder ikke for utslipp av sanitært avløpsvann fra avløpsanlegg med utslipp mindre enn 50 pe.

Krav i kapittel 13 gjelder ikke påslipp til offentlig avløpsnett.

§ 13-2 Forurensningsmyndighet

Kommunen er forurensningsmyndighet etter dette kapitlet og fører tilsyn med at bestemmelsene og vedtak fattet i medhold av dette kapitlet følges.

§ 13-3 Krav om tillatelse

Ingen kan sette i verk nye utslipp eller øke utslipp vesentlig uten at tillatelse er gitt i medhold av § 13-5. Utslipp etablert før 1.1.2007, som ikke økes vesentlig, er tillatt i den grad dette følger av § 13-18.

§ 13-4 Søknad om tillatelse

Ved etablering av nye utslipp eller vesentlig økning av eksisterende utslipp av kommunalt avløpsvann skal den ansvarlige sørge for at

- 1) det er utarbeidet en skriftlig, fullstendig søknad som inneholder de nødvendige opplysningene for kommunens behandling, herunder:
  - a) den ansvarliges navn og adresse,
  - b) om utslippet skal etableres og drives i samsvar med kravene i §§ 13-6 til 13-16 eller om det søkes om å fravike disse kravene,
  - c) dokumentasjon på hvordan utslipp skal etableres og drives,
  - d) plassering av renseanlegg og utslippsted på kart i målestokk 1:5000 eller større,
  - e) utslippets størrelse i pe, jf. § 11-3 bokstav m,
  - f) beskrivelse av utslippsted, utslippsanordning og -dyp,
  - g) interesser som antas å bli berørt av etableringen, herunder interesser knyttet til drikkevannsforsyning, rekreasjon eller næringsvirksomhet,
  - h) oversikt over hvem som skal varsles, og
  - i) samtykke fra kommunens planmyndighet dersom utslippet er i strid med endelige planer etter plan- og bygningsloven.
- 2) parter og andre som kan bli særlig berørt av saken er varslet om innholdet i søknaden. Kopi av varselet skal sendes til kommunen samtidig med at parter og andre blir varslet. I varselet skal det fremgå at uttalelser må være kommet til søker innen en frist på minst fire uker etter at varselet er sendt.
- 3) søknad er sendt til kommunen, etter at uttalelsesfristen er utløpt, sammen med kvittering for at varsel er sendt og eventuelle uttalelser.

Reglene om varsel og granneskjønn i graneloven §§ 6 til 8 gjelder ikke for utslipp etter denne forskrift.

§ 13-5 Behandling av søknad

Fullstendig søknad i overensstemmelse med krav i §§ 13-6 til 13-16 skal avgjøres av kommunen innen seks uker. Dersom kommunen ikke har avgjort slik søknad innen fristens utløp, regnes tillatelse for gitt. Klagefristen begynner å løpe fra den dagen fristen utløper. Fullstendig søknad om tillatelse til utslipp med krav som fraviker §§ 13-6 til 13-16 skal avgjøres uten ugrunnet opphold.

Kommunen kan under behandling av søknaden fastsette krav som fraviker §§ 13-6 til 13-15, herunder fastsette krav til utslippsted, -anordning og -dyp, eller nekte etablering av utslipp. Der søknad om utslipp er i samsvar med §§ 13-6 til 13-15, kan kommunen kun varsle om utvidet saksbehandlingstid dersom fristen på seks uker ikke er utløpt, og dersom det foreligger særlige forhold som protester, brukerkonflikter eller lignende. Når kommunen avgjør om det skal fastsettes andre krav, skal det legges vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre.

Kommunen skal samordne behandling av søknad om utslippstillatelse etter dette kapitlet med byggesaksbehandling etter plan- og bygningsloven.

Er arbeidet ikke igangsatt senest tre år etter at tillatelse er gitt, eller innstilles arbeidet i lengre tid enn to år, faller retten til å etablere utslippet bort. Dersom utslippet fremdeles er aktuelt, må ny søknad sendes inn.

§ 13-6 Avløpsnett

Avløpsnettet skal, uten at det medfører uforholdsmessig store kostnader, dimensjoneres, bygges, drives og vedlikeholdes med utgangspunkt i den beste tilgjengelige teknologi og fagkunnskap, særlig med hensyn til

- a) avløpsvannets mengde og egenskaper,
- b) forebygging av lekkasjer, og
- c) begrensning av forurensning av resipienten som følge av overløp.

Den ansvarlige skal legge til grunn anerkjente metoder som beslutningsgrunnlag for rehabilitering av avløpsnettet.

Den ansvarlige skal som en del av internkontrollen ha en samlet oversikt over alle overløp på avløpsnettet. Oversikten skal inkludere eventuelle lekkasjer av betydning.

Klager grunnet utlipp skal registreres og oppbevares av den ansvarlige i minst fem år.

§ 13-7 Utslipp til følsomt og normalt område

Kommunalt avløpsvann med utlipp til følsomt og normalt område, jf. vedlegg 1 punkt 1.2 til kapittel 11, skal minst etterkomme 90 % reduksjon av fosformengden beregnet som årlig middelvei av det som blir tilført renseanlegget.

§ 13-8 Utslipp til mindre følsomt område

Kommunalt avløpsvann med utlipp til mindre følsomt område, jf. vedlegg 1 punkt 1.2 til kapittel 11, skal ikke forsøple sjø og sjøbunn, og minst etterkomme

- a) 20 % reduksjon av SS-mengden i avløpsvannet beregnet som årlig middelvei av det som blir tilført renseanlegget,
- b) 100 mg SS/l ved utlipp beregnet som årlig middelvei,
- c) sil med lysåpning på maks 1 mm, eller
- d) slamavskiller utformet i samsvar med § 13-11.

Nye utlipp, utlipp som økes vesentlig eller renseanlegg som endres vesentlig må etterkomme kravet i bokstav a eller b.

§ 13-9 Utslippssted

Utslippsstedet for avløpsvann fra renseanlegg skal lokaliseres og utformes slik at virkningene av utslippet på resipienten blir minst mulig og at brukerkonflikter unngås, herunder slik at utslippet ikke medfører fare for forurensning av drikkevann.

§ 13-10 Lukt

Avløpsanlegget skal dimensjoneres, bygges, drives og vedlikeholdes på en slik måte at omgivelsene ikke utsettes for sjenerende lukt. Eventuelle naboklager skal registreres og oppbevares av den ansvarlige i minst fem år.

§ 13-11 Utforming og drift av renseanlegg

Renseanlegget skal dimensjoneres, bygges, drives og vedlikeholdes av fagkyndige slik at det har tilstrekkelig yteevne under alle klimatiske forhold som er normale for stedet der det ligger. Ved utformingen av anlegget skal det tas hensyn til variasjoner i mengde avløpsvann i løpet av året. Renseanlegget skal utformes slik at det kan tas representative prøver av det tilførte avløpsvannet og av det rensede avløpsvannet. Det skal være mulig å foreta målinger av mengde avløpsvann.

Minirensesanlegg skal drives og vedlikeholdes i henhold til skriftlig drifts- og vedlikeholdsavtale, jf. vedlegg 2 punkt 2.3 til kapittel 11. Slamavskiller skal tømmes helt for slam etter behov og ikke sjeldnere enn hvert andre år.

Det er ikke tillatt å slippe ut avløpsslam eller ristgods i en vannforekomst, verken ved dumping fra skip, utlipp fra rørledninger eller på noen annen måte.

Henvendelser om problemer utslippet skaper, skal registreres og oppbevares av den ansvarlige i minst fem år.

§ 13-12 Prøvetaking

Den ansvarlige for renseanlegget skal sørge for at det tas prøver av rensset avløpsvann dersom renseanlegget omfattes av kravene i §§ 13-7, 13-8 bokstav a eller b. Når prøver tas, skal tilført vannmengde måles og registreres.

Prøvene skal være representative for avløpsvannet og tas ved hjelp av et automatisk, mengdeproporsjonalt eller et tidsproporsjonalt prøvetakingssystem. Prøvene skal tas med jevne mellomrom gjennom året. Prøvetakingstidspunktet skal være i henhold til en tidsplan oppsatt på forhånd i virksomhetens internkontroll. Prøvene skal konserveres og oppbevares i samsvar med Norsk Standard eller annen anerkjent laboratoriepraksis.

Det skal tas døgnblandprøver når prøven skal analyseres for BOF_5 . Det skal tas døgn- eller ukeblandprøver når prøven skal analyseres for SS eller tot-P. Det skal minst tas følgende antall prøver:

- a) 6 prøver per år fra avløpsanlegg under 1000 pe.
- b) 12 prøver per år fra avløpsanlegg større enn eller lik 1000 pe.

Dersom prøvetakingen av utløpsvannet er lokalisert slik at prøven ikke inkluderer avløpsvann som går i overløp i eller ved renseanlegget, skal overløpsbidraget måles, registreres og medregnes i rensegraden.

§ 13-13 Alternativ til prøvetaking

Renseanlegg mellom 50 og 1000 pe i mindre følsomt område kan ha dokumentasjon som alternativ til årlig prøvetaking, jf. § 13-12. Det skal innen 18 måneder etter oppstart av renseanlegget foreligge en rapport for hvert enkelt anlegg som verifiserer at kravene etterkommes. Rapporten skal være basert på minst 6 prøver tatt over en periode på 12 måneder.

Renseanlegg med naturlig infiltrasjon kan ha dokumentasjon som alternativ til årlig prøvetaking, jf. § 13-12. Det skal foreligge dokumentasjon på at anleggets størrelse og plassering er tilpasset de aktuelle vannmengdene og grunnforholdene på stedet. Dokumentasjonen skal omfatte grunnundersøkelser og inneholde informasjon om hydraulisk kapasitet, infiltrasjonskapasitet, løsmassens egenskaper som rensemedium og risiko for forurensning. Naturlige infiltrasjonsanlegg skal i tillegg ha dokumentasjon på at anerkjent dimensjonering og utforming er benyttet.

Dokumentasjonen skal utføres av nøytrale fagkyndige.

§ 13-14 Analyse

Prøvene som er tatt i henhold til §§ 13-12 og 13-13, skal analyseres for de aktuelle renseparametre som fremgår av §§ 13-7 og 13-8. Prøvene skal analyseres av laboratorier som er akkreditert for de aktuelle analysene. Analysemetoder nevnt i vedlegg 2 punkt 2.2 til kapittel 11 skal benyttes. Alternativt kan analysemetoder med dokumentert høy korrelasjon med analysemetodene i vedlegg 2 punkt 2.2 til kapittel 11 benyttes.

§ 13-15 Vurdering av analyseresultater

Den ansvarlige skal korrigere analyseresultatene for avløpsvann som i prøvetaksperioden har gått utenom prøvetaksstedet, herunder spesielt for overløp i eller ved renseanlegget.

Det skal ikke tas hensyn til ekstreme analyseverdier dersom disse skyldes uvanlige forhold, som for eksempel kraftig nedbør.

§ 13-16 Rapportering

Den ansvarlige for private avløpsanlegg større enn 50 pe skal årlig rapportere nødvendige opplysninger til kommunen innen 1. februar.

§ 13-17 Endring og omgjøring av tillatelse

Kommunen kan i medhold av forurensningsloven § 18 oppheve eller endre vilkår i tillatelse og om nødvendig kalle tillatelsen tilbake.

§ 13-18 Forholdet til eksisterende utslipp

Tillatelser til utslipp av kommunalt avløpsvann mindre enn 1000 pe til mindre følsomme områder gitt i medhold av forurensningsloven og tilhørende forskrifter før 1.1.2007, er fortsatt gjeldende.

Tillatelser til utslipp av kommunalt avløpsvann til følsomt og normalt område, og utslipp større enn eller lik 1000 pe til mindre følsomt område gitt før 1.1.2007 i medhold av forurensningsloven med tilhørende forskrifter, er fortsatt gjeldende med følgende endringer:

- a) §§ 13-6, 13-10, 13-11, 13-16 erstatter tillatelsens krav til avløpsnett, lukt, utforming og drift og rapportering, og
- b) §§ 13-12 til 13-15 erstatter tillatelsens krav til prøvetaking og analyse dersom tillatelsen har krav til rensing, uttrykt som prosent renseeffekt eller restkonsentrasjon, som er lik eller strengere enn rensekravene i §§ 13-7 og 13-8 bokstav a og b, eller
- c) §§ 13-7 til 13-8, og §§ 13-12 til 13-15 erstatter tillatelsens krav til rensing, prøvetaking og analyse fra 31.12.2008 for anlegg som ikke omfattes av bokstav b.

Utslipp etablert før 1.1.2007 og som det på tidspunkt for etablering ikke måtte innhentes tillatelse for etter det på den tid gjeldende regelverk, er fortsatt lovlige. Kommunen kan likevel i enkeltvedtak bestemme at slike utslipp er ulovlige etter en fastsatt frist.

Kapittel 14 Krav til utslipp av kommunalt avløpsvann fra større tettbebyggelser

Fastsatt med hjemmel i lov 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensning og om avfall (forurensningsloven) § 9 og § 81 og EØS-avtalen vedlegg XX nr. 13 (rådsdirektiv 91/271/EF, med endring av 98/15/EF).

§ 14-1 Virkeområde for kapittel 14

Kapittel 14 gjelder for utslipp av kommunalt avløpsvann fra tettbebyggelse med samlet utslipp større enn eller lik 2000 pe til ferskvann, større enn eller lik 2000 pe til elvemunning eller større enn 10 000 pe til sjø. Kapittel 14 gjelder ikke for utslipp av sanitært avløpsvann fra avløpsanlegg med utslipp mindre enn 50 pe.

Krav i kapittel 14 gjelder ikke påslipp til offentlig avløpsnett.

§ 14-2 Definisjon av rensegrad

Følgende definisjoner for rensegrad gjelder i kapittel 14:

- a) *Primærrensing*: En renseprosess der både
  - 1) BOF₅-mengden i avløpsvannet reduseres med minst 20 % av det som blir tilført renseanlegget eller ikke overstiger 40 mg O₂/l ved utslipp og
  - 2) SS-mengden i avløpsvannet reduseres med minst 50 % av det som blir tilført renseanlegget eller ikke overstiger 60 mg/l ved utslipp.
- b) *Sekundærrensing*: En renseprosess der både
  - 1) BOF₅-mengden i avløpsvannet reduseres med minst 70 % av det som blir tilført renseanlegget eller ikke overstiger 25 mg O₂/l ved utslipp og
  - 2) KOF_{CR}-mengden i avløpsvannet reduseres med minst 75 % av det som blir tilført renseanlegget eller ikke overstiger 125 mg O₂/l ved utslipp.
- c) *Fosforfjerning*: En renseprosess der fosformengden i avløpsvannet reduseres med minst 90 % av det som blir tilført renseanlegget.
- d) *Nitrogenfjerning*: En renseprosess der nitrogenmengden i avløpsvannet reduseres med minst 70 % av det som blir tilført renseanlegget.

Fylkesmannen kan bestemme at renseeffekten ved dominerende bedrifter kan tas med i beregningen av total renseeffekt.

§ 14-3 Forurensningsmyndighet

Fylkesmannen er forurensningsmyndighet etter dette kapitlet og fører tilsyn med at bestemmelsene og vedtak fattet i medhold av dette kapitlet følges.

§ 14-4 Krav om tillatelse

Ingen kan sette i verk nye utslipp eller øke utslipp vesentlig uten at tillatelse er gitt etter forurensningsloven § 11.

Tillatelse skal ikke gis med mindre avløpsanlegg som et minimum tilfredsstillende alle krav i §§ 14-5 til 14-14.

Er arbeidet ikke igangsatt senest tre år etter at tillatelse er gitt, eller innstilles arbeidet i lengre tid enn to år, faller retten til å etablere utslippet bort. Dersom utslippet fremdeles er aktuelt, må ny søknad sendes inn.

Utslipp etablert før 1.1.2007, som ikke økes vesentlig, er tillatt i den grad dette følger av § 14-17.

§ 14-5 Avløpsnett

Avløpsnettet skal, uten at det medfører uforholdsmessig store kostnader, dimensjoneres, bygges, drives og vedlikeholdes med utgangspunkt i den beste tilgjengelige teknologi og fagkunnskap, særlig med hensyn til

- a) avløpsvannets mengde og egenskaper,
- b) forebygging av lekkasjer og
- c) begrensning av forurensning av resipienten som følge av overløp.

Den ansvarlige skal legge til grunn anerkjente metoder som beslutningsgrunnlag for rehabilitering av avløpsnettet.

Den ansvarlige skal ha en oversikt over alle overløp på avløpsnettet. Oversikten skal også inkludere eventuelle lekkasjer av betydning.

Den ansvarlige skal fra 31.12.2008 registrere eller beregne driftstid for utslipp fra overløp.

§ 14-6 Utslipp til følsomt område

Kommunalt avløpsvann med utslipp til følsomt område, jf. vedlegg 1 punkt 1.2 til kapittel 11, skal gjennomgå fosforfjerning.

Kommunalt avløpsvann fra nye renseanlegg og eksisterende renseanlegg som endres vesentlig skal i tillegg gjennomgå sekundærrensing.

Kommunalt avløpsvann skal i tillegg gjennomgå sekundærrensing og nitrogenfjerning dersom utslippet 1.1.2007 hørte til tettbebyggelse nevnt i vedlegg 1 punkt 1.3 til kapittel 11 med samlet utslipp større enn eller lik 10 000 pe.

Fylkesmannen kan i særlige tilfeller gjøre midlertidig unntak fra rensekravene i forkant av større ombygginger på avløpsanlegget.

§ 14-7 Utslipp til normalt område

Kommunalt avløpsvann med utslipp til normalt område, jf. vedlegg 1 punkt 1.2 til kapittel 11, skal gjennomgå fosforfjerning.

Kommunalt avløpsvann fra nye renseanlegg og eksisterende renseanlegg som endres vesentlig skal i tillegg gjennomgå sekundærrensing.

Fylkesmannen kan i særlige tilfeller gjøre midlertidig unntak fra rensekravene i forkant av større ombygginger på avløpsanlegget.

§ 14-8 Utslipp til mindre følsomt område

Kommunalt avløpsvann med utslipp til mindre følsomt område, jf. vedlegg 1 punkt 1.2 til kapittel 11, skal gjennomgå sekundærrensing. Dersom avløpsvannet gjennomgår fosforfjerning, gjelder kravet til sekundærrensing imidlertid først når eksisterende renseanlegg endres vesentlig.

Kommunalt avløpsvann med utslipp til elvemunning skal i tillegg gjennomgå fosforfjerning.

Fylkesmannen kan fastsette mindre omfattende rensing enn sekundærrensing for kommunalt avløpsvann fra tettbebyggelse med samlet utslipp mellom 2000 pe og 10 000 pe til elvemunning eller mellom 10 000 pe og 150 000 pe til sjø, forutsatt at

- a) resipienten kan klassifiseres som mindre følsom, jf. kriteriene i vedlegg 1 punkt 1.1 til kapittel 11,
- b) utslippene minst har gjennomgått primærrensing og
- c) den ansvarlige gjennom grundige undersøkelser kan vise at utslippene ikke har skadevirkninger på miljøet.

Dersom utslipp med mindre omfattende rensing enn sekundærrensing får skadevirkninger på miljøet, kan Fylkesmannen sette en frist på inntil syv år for å etterkomme sekundærrensekravet. Det samme gjelder ved endret områdeinndeling.

Miljøverndepartementet eller den Miljøverndepartementet bemyndiger, kan gjøre unntak og fastsette at kommunalt avløpsvann fra tettbebyggelse med samlet utslipp større enn 150 000 pe til mindre følsomt område kan gjennomgå mindre omfattende rensing enn sekundærrensing forutsatt at kravene i tredje ledd er oppfylt og den ansvarlige kan dokumentere at det foreligger særlige omstendigheter og at en mer omfattende rensing ikke er noen vinning for miljøet og denne dokumentasjonen er godkjent av EFTAs overvåkningsorgan (ESA).

Fylkesmannen kan i særlige tilfeller gjøre midlertidig unntak fra rensekravene i forkant av større ombygginger på avløpsanlegget.

§ 14-9 Overvåking

Den ansvarlige for avløpsanlegget skal gjennom regelmessig overvåking bidra til at resipienten kan registreres som følsomt, normalt eller mindre følsomt område dersom utslippet hører til en tettbebyggelse med samlet utslipp

- a) større enn eller lik 10 000 pe til sjø i mindre følsomt område dersom det er gitt unntak fra sekundærrensekravet,
- b) større enn eller lik 2000 pe og mindre enn 10 000 pe til elvemunning i mindre følsomt område dersom det er gitt unntak fra sekundærrensekravet, eller
- c) større enn eller lik 10 000 pe i følsomt område og i nedbørfelt til følsomt område, med unntak for avløpsanlegg som etterkommer nitrogenfjerningskravet.

Overvåkingen etter første ledd skal om mulig utføres i henhold til Norsk Standard eller God Laboratoriepraksis. Virksomheter som utfører overvåkingen skal være akkreditert for felt- og analysearbeid eller ha et tilsvarende kvalitetssikringssystem for felt- og analysearbeid godkjent av en kvalifisert nøytral instans. Dersom tilsvarende overvåking også utføres av andre, plikter den ansvarlige å bidra til å gjennomføre en samordnet eller felles overvåking. Overvåkingen skal igangsettes slik at overvåkingsrapporter kan sendes fylkesmannen hvert fjerde år, første gang innen utgangen av 2007.

Den ansvarlige for avløpsanlegget plikter å rapportere nødvendige overvåkingsdata til Fylkesmannen.

§ 14-10 Utforming og drift av renseanlegg

Renseanlegget skal dimensjoneres, bygges, drives og vedlikeholdes av fagkyndige slik at det har tilstrekkelig yteevne under alle klimatiske forhold som er normale for stedet der de ligger. Ved utformingen av anlegget skal det tas hensyn til variasjoner i mengde avløpsvann i løpet av året. Renseanlegget skal utformes slik at det kan tas representative prøver av det tilførte avløpsvannet og av det rensede avløpsvannet. Det skal være mulig å foreta målinger av mengde avløpsvann.

Det er ikke tillatt å slippe ut avløps slam eller ristgods i en vannforekomst, verken ved dumping fra skip, utslipp fra rørledninger eller på noen annen måte.

Renset avløpsvann skal ombrukes når dette er hensiktsmessig.

§ 14-11 Prøvetaking

Den ansvarlige for avløpsanlegget skal sørge for at det tas prøver av rensed avløpsvann. Når prøver tas, skal tilført vannføring måles med en usikkerhet på maksimalt 10 % og registreres. Virksomheter som utfører prøvetaking, herunder konservering, skal fra 31.12.2008 være akkreditert for prøvetaking eller ha et tilsvarende kvalitetssikringssystem for prøvetaking godkjent av en kvalifisert nøytral instans.

Prøvene skal være representative for avløpsvannet og tas ved hjelp av et automatisk, mengdeproporsjonalt prøvetakingssystem. Prøvene skal tas med jevne mellomrom gjennom året. Prøvetakingstidspunktet skal være i henhold til en tidsplan oppsatt på forhånd i virksomhetens internkontroll. Prøvene skal konserveres og oppbevares i samsvar med Norsk Standard eller annen anerkjent laboratoriepraksis.

Det skal tas døgnblandprøver når prøven skal analyseres for BOF_5 , KOF_{CR} eller SS. Det skal tas døgn- eller ukeblandprøver når prøven skal analyseres for tot-P eller tot-N. Det skal minst tas følgende antall prøver:

- a) 6 prøver per år fra avløpsanlegg under 1000 pe,
- b) 12 prøver per år fra avløpsanlegg mellom 1000 og 10 000 pe,
- c) 24 prøver per år fra avløpsanlegg større enn eller lik 10 000 pe.

Dersom prøvetakingen av utløpsvannet er lokalisert slik at prøven ikke inkluderer avløpsvann som går i overløp i eller ved renseanlegget, skal overløpsbidraget måles, registreres og medregnes i rensegraden.

§ 14-12 Analyse

Prøvene som er tatt i henhold til § 14-11, skal analyseres for de aktuelle parametere som fremgår av §§ 14-6 til 14-8. Den ansvarlige skal i tillegg sørge for at det tas analyse av parametere som fremgår av vedlegg 2 punkt 2.1 til kapittel 11. Fylkesmannen kan lempe på kravene til analyse av miljøgifter i vedlegg 2 punkt 2.1 til kapittel 11, dersom den ansvarlige kan dokumentere at innholdet av miljøgifter er uvesentlig.

Prøvene skal analyseres av laboratorier som er akkreditert for de aktuelle analysene. Analysemetoder nevnt i vedlegg 2 punkt 2.2 til kapittel 11 skal benyttes. Alternativt kan analysemetoder med dokumentert høy korrelasjon med analysemetodene i vedlegg 2 punkt 2.2 til kapittel 11 benyttes.

Fylkesmannen kan fastsette at den ansvarlige kan analysere på andre parametere enn BOF_5 , KOF_{CR} og SS dersom det er påvist en høy statistisk korrelasjon mellom ønsket parameter og parameteren utslippskontrollen ønskes basert på. Kommunens rapportering i henhold til § 11-5 skal likevel være basert på parametere BOF_5 , KOF_{CR} og SS.

§ 14-13 Vurdering av analyseresultater

Tabellen under gjelder for renseanlegg omfattet av kravene i §§ 14-6 til 14-8 og angir det største antall prøver som kan være over konsentrasjonskravet eller under renseseffektkravet for BOF_5 , KOF_{CR} og SS etter prøvetaking i henhold til § 14-11. Ved verifisering av hvorvidt konsentrasjonskravet i sekundærrensekravet for BOF_5 og KOF_{CR} overholdes, skal i tillegg den høyeste analyseverdien som er basert på prøvetaking under normale driftsforhold, ikke overskride konsentrasjonskravet med 100 %.

Rensegrad for tot-P og tot-N eller andre parametere som ikke er omfattet av første ledd skal være basert på årlig middelverdi.

Den ansvarlige skal korrigere analyseresultatene for avløpsvann som i prøvetaksperioden har gått utenom prøvetaksstedet, herunder spesielt for overløp i eller ved renseanlegget.

Det skal ikke tas hensyn til ekstreme analyseverdier dersom disse skyldes uvanlige forhold, som for eksempel kraftig nedbør.

Antall prøver tatt i løpet av et år	Største antall prøver som ikke behøver å oppfylle rensekravene	Antall prøver tatt i løpet av et år	Største antall prøver som ikke behøver å oppfylle rensekravene
4-7	1	172-187	14
8-16	2	188-203	15
17-28	3	204-219	16
29-40	4	220-235	17
41-53	5	236-251	18
54-67	6	252-268	19
68-81	7	269-284	20
82-95	8	285-300	21
96-110	9	301-317	22
111-125	10	318-334	23
126-140	11	335-350	24
141-155	12	351-365	25
156-171	13		

§ 14-14 Varsling av avvik fra rensekrav

Den ansvarlige for avløpsanlegget plikter snarest å varsle Fylkesmannen dersom utslippet er overskredet med 100 % av det rensekravene tilsier.

§ 14-15 Rapportering

Den ansvarlige for private avløpsanlegg større enn 50 pe skal årlig rapportere nødvendige opplysninger til kommunen innen 1. februar.

§ 14-16 Endring og omgjøring av tillatelse

Fylkesmannen kan i medhold av forurensningsloven § 18 oppheve eller endre vilkårene i tillatelsen og om nødvendig kalle tillatelsen tilbake.

§ 14-17 Forholdet til eksisterende utslipp

Tillatelser til utslipp av kommunalt avløpsvann gitt i medhold av forurensningsloven med tilhørende forskrifter før 1.1.2007, er fortsatt gjeldende med følgende endringer:

- a) §§ 14-5 og 14-9 til 14-14 erstatter tillatelsens krav til avløpsnett, overvåking, utforming og drift av renseanlegg, prøvetaking, analyse, vurdering av analyseresultater og varsling av avvik fra rensekrav, og
- b) §§ 14-6 til 14-8 erstatter tillatelsens krav til rensing fra 31.12.2008, dersom tillatelsens krav til rensing er mer lempelig enn rensekravene i §§ 14-6 til 14-8.

Kapittel 15 Krav til utslipp av oljeholdig avløpsvann

Fastsatt med hjemmel i lov 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensning og avfall (forurensningsloven) §§ 9, 11 annet ledd og 81 og lov 11. juni 1976 nr. 79 om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven) § 4.

§ 15-1 Virkeområde for kapittel 15

Kapittel 15 gjelder for utslipp, herunder påslipp, av oljeholdig avløpsvann fra

- a) bensinstasjoner,
  - b) vaskehaller for kjøretøy,
  - c) motorverksteder,
  - d) bussterminaler,
  - e) verksteder og klargjøringssentraler for kjøretøyer, anleggsmaskiner og skinnegående materiell, og
  - f) anlegg for understellsbehandling
- som enten har vaskeplass, smørehall, servicehall eller lignende.

§ 15-2 Forurensningsmyndighet

Kommunen er forurensningsmyndighet etter dette kapitlet og fører tilsyn med at bestemmelsene og vedtak fattet i medhold av dette kapitlet følges.

§ 15-3 Krav om tillatelse

Ingen kan sette i verk nye utslipp eller øke utslipp vesentlig uten at tillatelse er gitt i medhold av § 15-5. Utslipp etablert før 1.1.2007, som ikke økes vesentlig, er tillatt i den grad dette følger av § 15-10.

§ 15-4 Søknad om tillatelse

Ved etablering av nye utslipp eller vesentlig økning av eksisterende utslipp av oljeholdig avløpsvann, skal den ansvarlige sørge for at

- 1) det er utarbeidet en skriftlig, fullstendig søknad som inneholder de nødvendige opplysningene for kommunens behandling, herunder:
    - a) den ansvarliges navn og adresse,
    - b) om utslippet skal etableres og drives i samsvar med kravene i § 15-7 eller om det søkes om å fravike disse kravene,
    - c) dokumentasjon på hvordan utslipp skal etableres og drives,
    - d) plassering av avløpsanlegg og utslippsted på kart i målestokk 1:1000 eller større,
    - e) beskrivelse av utslippsstedet og mengde avløpsvann,
    - f) interesser som antas å bli berørt av etableringen, herunder interesser knyttet til drikkevannsforsyning, rekreasjon eller næringsvirksomhet,
    - g) oversikt over hvem som skal varsles, og
    - h) samtykke fra kommunens planmyndighet dersom utslippet er i strid med endelige planer etter plan- og bygningsloven.
  - 2) eventuelle parter og andre som kan bli særlig berørt av saken er varslet om innholdet i søknaden. Kopi av varselet skal sendes til kommunen samtidig med at parter og andre blir varslet. I varselet skal det fremgå at uttalelser må være kommet til søker innen en frist på minst fire uker etter at varselet er sendt.
  - 3) søknad er sendt til kommunen, etter at uttalelsesfristen er utløpt, sammen med kvittering for at varselbrev er sendt og eventuelle uttalelser.
- Reglene om varsel og granneskjønn i granneloven §§ 6 til 8 gjelder ikke for utslipp etter denne forskrift.

§ 15-5 Behandling av søknad

Fullstendig søknad i overensstemmelse med krav i § 15-7 skal avgjøres av kommunen innen seks uker. Dersom kommunen ikke har avgjort slik søknad innen fristens utløp, regnes tillatelse for gitt. Klagefristen begynner å løpe fra den dagen fristen utløper. Fullstendig søknad om tillatelse til utslipp med krav som fraviker § 15-7 skal avgjøres uten ugrunnet opphold.

Kommunen kan under behandling av søknaden fastsette krav som fraviker § 15-7, herunder fastsette krav til utslippssted, -anordning og -dyp, eller nekte etablering av utslipp. Der søknad om utslipp er i samsvar med § 15-7, kan kommunen kun varsle om utvidet saksbehandlingstid dersom fristen på seks uker ikke er utløpt, og dersom det foreligger særlige forhold som protester, brukerkonflikter eller lignende. Når kommunen avgjør

om det skal fastsettes andre krav, skal det legges vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre.

Kommunen skal samordne behandling av søknad om utslippstillatelse etter dette kapitlet med byggesaksbehandling etter plan- og bygningsloven.

Er arbeidet ikke igangsatt senest tre år etter at fullstendig søknad er sendt kommunen, eller innstilles arbeidet i lengre tid enn to år, faller retten til å etablere utslippet bort. Dersom utslippet fremdeles er aktuelt, må ny søknad sendes inn.

§ 15-6 Lokal forskrift

Kommunen kan fastsette lokal forskrift dersom det er nødvendig ut ifra forurensningsmessige forhold eller brukerinteresser. Kravene i lokal forskrift skal erstatte kravene i § 15-7.

§ 15-7 Utslipp

Ved utslipp av oljeholdig avløpsvann skal oljeinnholdet ikke overstige 50 mg/l.

Oljeholdig avløpsvann skal før utslipp passere sandfang eller lignende rensinnretning dimensjonert for maksimal reell vannbelastning. Nødvendig sikkerhet mot akuttutslipp skal ivaretas.

Den fastsatte grenseverdien nevnt i første ledd må overholdes under normale driftsforhold. Virksomheten skal ha dokumentasjon som viser hvordan grenseverdiene overholdes.

Det skal være tilrettelagt for å ta representative prøver og utføre målinger av avløpsvannet fra nye rensinnretninger. Prøvene skal analyseres av laboratorier som er akkreditert for de aktuelle analysene. Analysemetoder nevnt i vedlegg 2 punkt 2.2 til kapittel 11 skal benyttes. Alternativt kan analysemetoder med dokumentert høy korrelasjon med analysemetodene i vedlegg 2 punkt 2.2 til kapittel 11 benyttes.

§ 15-8 Endring og omgjøring av tillatelse

Kommunen kan i medhold av forurensningsloven § 18 oppheve eller endre vilkår i tillatelse og om nødvendig kalle tillatelsen tilbake.

§ 15-9 Klage

Enkeltvedtak truffet i medhold av dette kapitlet av forvaltningsorgan opprettet i medhold av kommuneloven, kan påklages til kommunestyret eller særskilt klagenemnd, jf. forurensningsloven § 85 annet ledd. For enkeltvedtak truffet av kommunestyret er Fylkesmannen klageinstans.

§ 15-10 Forholdet til eksisterende utslipp

Tillatelser til utslipp av oljeholdig avløpsvann gitt i medhold av forurensningsloven og tilhørende forskrifter før 1.1.2007, er fortsatt gjeldende med følgende endringer:

- a) § 15-7 erstatter tillatelsens krav til utslipp fra 31.12.2007, og
- b) tillatelsens øvrige vilkår oppheves.

Kapittel 15 A Påslipp

Fastsatt med hjemmel i lov 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) §§ 9, 31, 52a og 81.

§ 15 A-1 Virkeområde for kapittel 15 A

Kapittel 15 A gjelder for påslipp av avløpsvann til offentlig avløpsnett fra virksomhet og utslipp, herunder påslipp, av fotokjemikalieholdig og amalgamholdig avløpsvann. § 15A-4 femte ledd gjelder for påslipp av oppmalt matavfall til offentlig avløpsnett fra virksomhet og husholdning.

§ 15 A-4 gjelder ikke for påslipp av oljeholdig avløpsvann fra virksomhet som omfattes av kapittel 15.

§ 15 A-2 Forurensningsmyndighet

Kommunen er forurensningsmyndighet etter § 15 A-4 og fører tilsyn med at bestemmelsen og vedtak fattet i medhold av denne bestemmelsen følges.

Fylkesmannen er forurensningsmyndighet etter §§ 15 A-5 og 15 A- 6, og fører tilsyn med at disse bestemmelsene og vedtak fattet i medhold av disse bestemmelsene følges.

§ 15 A-3 Lovlig utslipp

Ingen kan sette i verk påslipp fra virksomhet uten at dette er lovlig i henhold til forurensningsloven og tilhørende forskrifter, herunder i overensstemmelse med eventuelle vilkår gitt i medhold av § 15 A-4.

Ingen kan sette i verk eller øke utslipp av fotokjemikalieholdig eller amalgamholdig avløpsvann uten at utslippet, herunder påslippet, etableres og drives i samsvar med kravene som fremgår av §§ 15 A-5 til 15 A-7.

§ 15 A-4 Påslipp til offentlig avløpsnett

I tillegg til eventuelle krav fastsatt i utslippstillatelse av statlig forurensningsmyndighet kan kommunen i enkeltvedtak eller i forskrift ved påslipp av avløpsvann til offentlig avløpsnett fra virksomhet fastsette krav om:

- a) innhold i og mengde av avløpsvann eller i særlige tilfeller renseseffekt,
- b) fettavskiller, sandfang eller silanordning for avløpsvann med tilhørende vilkår,
- c) tilrettelegging for prøvetaking og mengdemåling av avløpsvann,
- d) varsling av unormale påslipp av avløpsvann, og
- e) utslippskontroll og rapportering av fastsatte krav til avløpsvann og avløpsgebyrer.

Krav i medhold av første ledd kan kun fastsettes for å sikre at:

- 1) avløpsanlegget kan overholde utslippskrav,
- 2) avløpsanlegget og dertil hørende utstyr ikke skades,
- 3) driften av avløpsanlegget med tilhørende slambehandling ikke vanskeliggjøres,
- 4) avløpsslammet kan disponeres på en forsvarlig og miljømessige akseptabel måte, eller
- 5) helsen til personalet som arbeider med avløpsnettet og på renseanlegget beskyttes.

Med avløpsvann fra virksomhet menes alt avløpsvann fra bygninger og anlegg som benyttes i handel, industri, transport, herunder veger, og annen virksomhet unntatt avløpsvann fra husholdninger.

Kommunen kan i forskrift fastsette søknadssystem med standardkrav for nye påslipp fra virksomhet eller påslipp fra virksomhet som økes vesentlig og gi nærmere bestemmelser om gjennomføringen av dette.

Kommunen kan i forskrift forby påslipp av oppmalt matavfall til offentlig avløpsnett fra virksomhet og husholdning. Slike påslipp er forbudt fra 1. januar 2007 såfremt ikke kommunen i forskrift gjør unntak fra forbudet.

§ 15 A-5 Fotokjemikalieholdig avløpsvann

Ved utslipp av skyllevann fra prosessene innen foto, røntgen og grafisk industri skal skyllevannet avsvøles til maks 0,1 mg per liter skyllevann før utslipp dersom forbruket av film- og papirmateriale er på over 2500 m² per år.

§ 15 A-6 Amalgamholdig avløpsvann

Ved utslipp av amalgamholdig avløpsvann fra tannklinikker og tannlegekontorer skal avløpsvann være tilkoblet amalgamavskiller. Kravet om amalgamavskiller gjelder også utslagsvask og lignende som mottar amalgam.

Amalgamavskillere installert etter 1.1.2006 skal ha en dokumentert renseseffekt på minst 95 % amalgam i henhold til NS-EN ISO 11143 og være utstyrt med varsel som viser når det er behov for å tømme eller skifte avfallsenhet.

Amalgamavskillere installert før 1.1.2006 skal ha dokumentert typegodkjennelse av Statens forurensningstilsyn.

§ 15 A-7 Forholdet til eksisterende utslipp

Kommunen kan fastsette krav i medhold av § 15 A-4 for påslipp etablert før 1.1.2006.

Tillatelser til ervervsmessig innsamling, mottak eller behandling av andres fotokjemikalier gitt i medhold av forurensningsloven og tilhørende forskrifter før 1.1.2006 er fortsatt gjeldende. Tillatelser til utslipp av fotokjemikalier gitt i medhold av forurensningsloven og tilhørende forskrifter før 1.1.2006 er fortsatt gjeldende. Fylkesmannen kan i det enkelte tilfellet i medhold av forurensningsloven § 18 oppheve eller endre vilkår i tillatelse og om nødvendig kalle tillatelsen tilbake.

Tillatelser til utslipp fra virksomheter innen foto, røntgen og grafisk industri gitt i medhold av forurensningsloven § 11 oppheves fra 1.1.2006. Utslippene er lovlige fra 1.1.2006 dersom kravene i § 15 A-5 er oppfylt.

Kapittel 15 B Rensing av avløpsvann

Fastsatt med hjemmel i lov 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) § 9, jf. EØS-avtalen vedlegg XX nr. 13 (direktiv 91/271/EØF med endringer ved direktiv 98/15/EF).

§ 15 B-1 Virkeområde for kapittel 15 B

§§ 15 B-2 og 15 B-3 gjelder for utslipp av kommunalt avløpsvann i tettbebyggelse med samlet utslipp større enn eller lik 2000 pe til ferskvann, større enn eller lik 2000 pe til elvemunning eller større enn eller lik 10 000 pe til sjø. Kapittel 15 B gjelder imidlertid ikke for utslipp av sanitært avløpsvann fra avløpsanlegg med utslipp mindre enn 50 pe.

Kapittel 15 B gjelder bare for eksisterende utslipp av kommunalt avløpsvann som nevnt i §§ 14-8 første og andre ledd, 14-9 første ledd og 14-10 første ledd første punktum og andre ledd fram til 31.12.2008.

Krav i kapittel 14 gjelder ikke påslipp til offentlig avløpsnett.

§ 15 B-2 Avløpsdirektivet

Utslipp regulert av § 15 B-1 omfattes av EØS-avtalen vedlegg XX nr. 13 (direktiv 91/271/EØF med endringene i direktiv 98/15/EF) om rensing av avløpsvann fra byområder i vedlegg 1 til dette kapitlet, så fremt utslippet ikke reguleres av kapittel 14.

§ 15 B-3 Forurensningsmyndighet/Utslippstillatelse og kontroll

Fylkesmannen gir utslippstillatelse, jf. forurensningsloven § 11, etter artikkel 4, 5 og 7, jf. artikkel 10 og 12, og etter artikkel 11 og 13, og fører kontroll med tillatelse etter artikkel 15.

Vedlegg 1

EØS-avtalen vedlegg XX nr. 13 (direktiv 91/271/EØF med endringene i direktiv 98/15/EF) om rensing av avløpsvann fra byområder

Nr. 13 EFT nr.

L 135/91 s. 40

RÅDSDIREKTIV

av 21. mai 1991

om rensing av avløpsvann fra byområder, 91/271/EØF, med endring av 98/15/EF

RÅDET FOR DE EUROPEISKE FELLESSKAP HAR -

under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske økonomiske fellesskap, særlig artikkel 130 S,

under henvisning til forslag fra Kommisjonen¹,

under henvisning til uttalelse fra Europaparlamentet²,

under henvisning til uttalelse fra Den økonomiske og sosiale komite³, og

ut fra følgende betraktninger:

I Rådets resolusjon av 28. juni 1988 om vern av Nordsjøen og andre vannforekomster innenfor Fellesskapet⁴ ble Kommisjonen anmodet om å fremlegge forslag om nødvendige tiltak på fellesskapsnivå for rensing av avløpsvann fra byområder.

Forurensning som skyldes utilstrekkelig rensing av spillvann i en medlemsstat, påvirker ofte vannforekomstene i andre medlemsstater, og i samsvar med artikkel 130 R er derfor handling på fellesskapsnivå påkrevd.

For å unngå skadevirkninger på miljøet ved utslipp av utilstrekkelig rensset avløpsvann fra byområder, er det i alminnelighet nødvendig å foreta sekundærrensing av slikt spillvann.

I følsomme områder er det nødvendig å kreve mer omfattende rensing, mens primærrensing kan anses tilstrekkelig i mindre følsomme områder.

Spillvann fra industri som går til avløpsnett, samt utslipp av spillvann og fjerning av slam fra renseanlegg for avløpsvann fra byområder bør omfattes av generelle regler, bestemmelser og/ eller særskilte tillatelser.

Utslipp av biologisk nedbrytbart industrispillvann som skriver seg fra visse industrisektorer, og som ikke går til renseanlegg for avløpsvann fra byområder før det slippes ut i resipientvann, bør underlegges relevante krav.

Det bør oppmuntres til resirkulering av slam fra avløpsrensing; utslipp av slam i overflatevann bør gradvis avvikles.

Det er nødvendig å overvåke renseanleggene, resipientvannene og fjerning av slam for å sikre at miljøet vernes mot uheldige virkninger av utslipp av avløpsvann.

¹ EFT nr. C 1 av 4.1.1990, s. 20 og EFT nr. C 287 av 15.11.1990, s. 11.

² EFT nr. C 260 av 15.10.1990, s. 185.

³ EFT nr. C 168 av 10.7.1990, s. 36.

⁴ EFT nr. C 209 av 9.8.1988, s. 3.

Det er viktig å sørge for at allmennheten gjennom periodiske rapporter får informasjon om utslipp av avløpsvann og fjerning av slam fra byområder.

Medlemsstatene bør utarbeide og fremlegge for Kommissjonen nasjonale programmer med sikte på iverksettelsen av dette direktiv.

Det bør nedsettes en komite som skal bistå Kommissjonen i spørsmål som gjelder iverksettelsen av dette direktiv og tilpasningen av det til den tekniske utvikling -

VEDTATT DETTE DIREKTIV:

Artikkel 1

Dette direktiv gjelder oppsamling, rensing og utslipp av avløpsvann fra byområder, samt rensing og utslipp av spillvann fra visse industrisektorer.

Dette direktiv har til formål å verne miljøet mot uheldige virkninger av utslipp av avløpsvannet nevnt ovenfor.

Artikkel 2

I dette direktiv menes med:

- 1) avløpsvann fra byområder, spillvann fra husholdninger eller en blanding av spillvann fra husholdninger og spillvann fra industri og/ eller overvann,
- 2) spillvann fra husholdninger, spillvann som stammer fra boligområder og tjenesteytende virksomhet i forbindelse med disse, og som hovedsakelig skrives seg fra menneskers stoffskifte og fra husholdningsaktiviteter,
- 3) spillvann fra industri, alt spillvann fra bygninger som benyttes i handel eller industri, unntatt spillvann fra husholdninger og overvann,
- 4) tettbebyggelse, et område der befolkning og/ eller økonomiske aktiviteter er tilstrekkelig samlet til at avløpsvann fra byområder kan samles opp og føres til et renseanlegg eller et endelig utslippssted,
- 5) avløpsnett, et rørdningssystem som samler opp og fører avløpsvann fra byområder, 6) en personekvivalent (pe), den mengde organisk stoff som brytes ned biologisk med et biokjemisk oksygenforbruk over fem døgn (BOF₅) på 60 g oksygen per døgn,
- 7) primærrensing, rensing av avløpsvann fra byområder ved en fysisk og/eller kjemisk prosess som består i sedimentering av suspenderte faste stoffer, eller ved andre prosesser der BOF₅-tallet for det tilførte avløpsvannet reduseres med minst 20 % før utslipp, og der den samlede mengde suspenderte faste stoffer i det tilførte avløpsvannet reduseres med minst 50 %,
- 8) sekundærrensing, rensing av avløpsvann fra byområder ved en prosess som i alminnelighet består i biologisk rensing med sekundær sedimentering, eller ved en annen prosess som gjør det mulig å overholde vilkårene i tabell 1 i vedlegg I,
- 9) passende rensing, rensing av avløpsvann fra byområder ved enhver prosess og/eller ethvert utslippsystem som gjør at utslippsresipienten tilfredsstillende fastsatte kvalitetsmålinger og overholder relevante bestemmelser i dette direktiv og i andre fellekskapsdirektiver,
- 10) slam, restsam, behandlet eller ubehandlet, fra renseanlegg for avløpsvann fra byområder,
- 11) eutrofiering, anrikning av vann med hensyn til næringsstoffer, særlig nitrogen- og/ eller fosforforbindelser, som påskynder veksten av alger og høyerestående plantearter, noe som fører til uønsket forstyrrelse av likevekten mellom organismene i vannet og forverring av vannkvaliteten,
- 12) elvemunning, overgangsområde mellom ferskvann og kystfarvann ved utløpet av en elv. Medlemsstatene skal fastlegge elvemunningens yttergrenser mot sjøen) ved gjennomføringen av dette direktiv innenfor rammen av iverksettelsesprogrammet i henhold til artikkel 17 nr. 1 og 2

- 13) kystfarvann, vann utenfor lavvannslinjen eller en elvemunnings yttergrense.

Artikkel 3

1. Medlemsstatene skal påse at all tettbebyggelse har avløpsnett for avløpsvann fra byområder:
- senest 31. desember 2000 for tettbebyggelse med over 15 000 personekvivalenter (pe) og
  - senest 31. desember 2005 for tettbebyggelse med mellom 2 000 og 15 000 pe.

Når det gjelder utslipp av avløpsvann fra byområder i resipientvann betraktet som "følsomme områder", som definert i artikkel 5, skal medlemsstatene påse at det senest 31. desember 1998 anlegges avløpsnett i tettbebyggelse med over 10 000 pe.

Når det ikke er berettiget grunn til å anlegge avløpsnett, enten fordi det ikke vil være noen vinning for miljøet, eller fordi det vil medføre uforholdsmessig store utgifter, kan det benyttes individuelle systemer eller andre egnede systemer som sikrer tilsvarende vern av miljøet.

2. Avløpsnettene nevnt i nr. 1 skal oppfylle kravene i vedlegg I avsnitt A. Kravene kan endres i henhold til fremgangsmåten fastsatt i artikkel 18.

Artikkel 4

1. Medlemsstatene skal påse at avløpsvann fra byområder som går til avløpsnett, før utslipp gjennomgår sekundærrensing eller tilsvarende rensing etter følgende bestemmelser:
- senest 31. desember 2000 for alle utslipp fra tettbebyggelse med over 15 000 pe,
  - senest 31. desember 2005 for alle utslipp fra tettbebyggelse med mellom 10 000 og 15 000 pe,
  - senest 31. desember 2005 for utslipp i ferskvann og elvemunninger fra tettbebyggelse med mellom 2 000 og 10 000 pe.

2. Utslipp av avløpsvann fra byområder i vann i høyfjellsområder (over 1500 m.o.h.) der det på grunn av lave temperaturer er vanskelig å foreta effektiv biologisk rensing, kan gjennomgå mindre omfattende rensing enn den fastsatt i nr. 1, forutsatt at grundige undersøkelser viser at utslippene ikke har skadevirkninger på miljøet.

3. Utslippene fra renseanlegg for avløpsvann fra byområder nevnt i nr. 1 og 2 skal oppfylle kravene i vedlegg I avsnitt B. Kravene kan endres i henhold til fremgangsmåten fastsatt i artikkel 18.

4. Mengden uttrykt i pe skal beregnes på grunnlag av største ukentlige middelmengde som går til renseanlegget i løpet av året, med unntak av uvanlige forhold som f.eks. skyldes kraftig nedbør.

Artikkel 5

1. Ved gjennomføringen av nr. 2 skal medlemsstatene senest 31. desember 1993 utarbeide en fortegnelse over følsomme områder på grunnlag av kriteriene fastlagt i vedlegg II.

2. Medlemsstatene skal påse at avløpsvann fra byområder som går til avløpsnett, gjennomgår mer omfattende rensing enn den beskrevet i artikkel 4 før det slippes ut i følsomme områder, og senest 31. desember 1998 for alle utslipp fra tettbebyggelse med over 10 000 pe.

3. Utslippene fra renseanlegg for avløpsvann fra byområder nevnt i nr. 2 skal oppfylle de relevante kravene i vedlegg I avsnitt B. Kravene kan endres i henhold til fremgangsmåten fastsatt i artikkel 18.

4. Vilkårene som i henhold til nr. 2 og 3 kreves oppfylt av det enkelte renseanlegg, får likevel ikke nødvendigvis anvendelse for følsomme områder dersom det kan påvises at den prosentvise reduksjon av forurensningen i den samlede mengde avløpsvann som går til renseanlegg i et slikt område, er minst 75 % når det gjelder den samlede mengde fosfor, og minst 75 % når det gjelder den samlede mengde nitrogen.

5. Nr. 2, 3 og 4 får anvendelse når det gjelder utslipp fra renseanlegg for avløpsvann fra byområder som ligger i nedbørfeltene til følsomme områder, og som bidrar til forurensning av områdene. Når nedbørfeltene nevnt i første ledd helt eller delvis ligger i en annen medlemsstat, får artikkel 9 anvendelse.

6. Medlemsstatene skal påse at fortegnelsen over følsomme områder revideres minst hvert fjerde år.

7. Medlemsstatene skal påse at områdene regis trert som følsomme etter revisjonen nevnt i nr. 6 oppfyller kravene nevnt ovenfor innen en frist på sju år.

8. En medlemsstat har ikke plikt til å utarbeide en fortegnelse over følsomme områder ved gjennomføringen av dette direktiv dersom den på sitt samlede territorium benytter rensingen fastsatt i nr. 2, 3 og 4.

Artikkel 6

1. Ved gjennomføringen av nr. 2 kan medlemsstatene senest 31. desember 1993 utarbeide en fortegnelse over mindre følsomme områder på grunnlag av kriteriene fastlagt i vedlegg II.

2. Utslipp av avløpsvann fra byområder fra tettbebyggelse med mellom 10 000 og 150 000 pe i kystfarvann og mellom 2 000 og 10 000 pe i elvemunninger beliggende i områdene nevnt i nr. 1 kan gjennomgå mindre omfattende rensing enn den fastsatt i artikkel 4, forutsatt at:

- utslippene minst har gjennomgått primærrensingen definert i artikkel 2 nr. 7 i samsvar med kontrollprosedyrene fastsatt i vedlegg I avsnitt D,
- grundige undersøkelser viser at utslippene ikke har skadevirkninger på miljøet.

Medlemsstatene skal gi Kommisjonen alle relevante opplysninger om undersøkelsene.

3. Dersom Kommisjonen finner at vilkårene nevnt i nr. 2 ikke er oppfylt, skal den fremlegge passende forslag for Rådet.

4. Medlemsstatene skal påse at fortegnelsen over mindre følsomme områder revideres minst hvert fjerde år.

5. Medlemsstatene skal påse at områder som ikke lenger betraktes som mindre følsomme, oppfyller de relevante krav i artikkel 4 og 5 innen en frist på sju år.

Artikkel 7

Medlemsstatene skal påse at avløpsvann fra byområder som går til avløpsnett, senest 31. desember 2005 gjennomgår passende rensing som definert i artikkel 2 nr. 9 før det slippes ut, i følgende tilfeller:

- ved utslipp i ferskvann og elvemunninger fra tettbebyggelse med under 2 000 pe,
- ved utslipp i kystfarvann fra tettbebyggelse med under 10 000 pe.

Artikkel 8

1. Medlemsstatene kan i unntakstilfeller som skyldes tekniske problemer, og til fordel for visse befolkningsgrupper ut fra geografiske hensyn, rette en særskilt anmodning til Kommisjonen om å få en lengre frist for å etterkomme artikkel 4.

2. I anmodningen, som skal være behørig begrunnet, skal det gjøres rede for de tekniske problemene som er oppstått, og foreslås et handlingsprogram som skal gjennomføres etter en egnet fremdriftsplan for å nå målet for dette direktiv. Fremdriftsplanen skal inngå i iverksettelsesprogrammet nevnt i artikkel 17.

3. Bare tekniske grunner kan godtas, og fristen nevnt i nr. 1 kan ikke strekke seg lenger enn til 31. desember 2005.

4. Kommisjonen skal granske anmodningen og treffe egnede tiltak i henhold til fremgangsmåten fastsatt i artikkel 18.

5. Når det under særlige omstendigheter kan påvises at mer omfattende rensing ikke er noen vinning for miljøet, kan utslipp i mindre følsomme områder av avløpsvann fra tettbebyggelse med over 150 000 pe gjennomgå rensingen fastsatt i artikkel 6 for spillvann fra tettbebyggelse med mellom 10 000 og 150 000 pe.

Under slike omstendigheter skal medlemsstatene på forhånd fremlegge relevante opplysninger for Kommisjonen. Kommisjonen skal undersøke saken og treffe egnede tiltak i henhold til fremgangsmåten fastsatt i artikkel 18.

Artikkel 9

Når vann som hører inn under en medlemsstats rettsområde, utsettes for skadevirkninger av utslipp av avløpsvann fra byområder fra en annen medlemsstat, kan medlemsstaten der vannet berøres, gi melding om dette til den annen medlemsstat og til Kommissjonen.

De berørte medlemsstatene skal, eventuelt sammen med Kommissjonen, stå for den samordning som er nødvendig for å registrere de aktuelle utslippene, og for de tiltak som skal treffes ved kilden til fordel for det berørte vannet, for å sikre at bestemmelsene i dette direktiv overholdes.

Artikkel 10

Medlemsstatene skal påse at renseanlegg for avløpsvann fra byområder som bygges for å oppfylle kravene i artikkel 4, 5, 6 og 7, utformes, oppføres, drives og vedlikeholdes slik at de har tilstrekkelig yteevne under alle klimatiske forhold som er normale for stedet der de ligger. Ved utformingen av anleggene må det tas hensyn til variasjoner i avløpsvannsmengden i løpet av året.

Artikkel 11

1. Medlemsstatene skal påse at vedkommende myndigheter eller egnede organer senest 31. desember 1993 fastsetter forhåndsbestemmelser og/ eller særskilte tillatelser med hensyn til spillvann fra industri som går i avløpsnett og til renseanlegg for avløpsvann fra byområder.
2. Bestemmelsene og/ eller de særskilte tillatelsene skal være i samsvar med kravene i vedlegg I avsnitt C. Kravene kan endres i henhold til fre mgangsmåten fastsatt i artikkel 18.
3. Bestemmelsene og de særskilte tillatelsene skal med jevne mellomrom vurderes på nytt og om nødvendig tilpasses.

Artikkel 12

1. Renset avløpsvann skal gjenbrukes når dette er hensiktsmessig. Utslipp skal skje der skadevirkningene på miljøet reduseres så mye som mulig.
2. Vedkommende myndigheter eller egnede instanser skal påse at utslipp av avløpsvann fra renseanlegg for avløpsvann fra byområder underlegges forhåndsbestemmelser og/ eller særskilte tillatelser.
3. Forhåndsbestemmelsene og/ eller de særskilte tillatelsene med hensyn til utslipp som stammer fra renseanlegg for avløpsvann fra byområder og foregår i samsvar med nr. 2 i tettbebyggelse med mellom 2 000 og 10 000 pe når det gjelder utslipp i ferskvann og elvemunninger, og i tettbebyggelse med 10 000 pe eller mer når det gjelder alle typer utslipp, skal fastlegge vilkårene som er nødvendige for å oppfylle de relevante krav i vedlegg I avsnitt B. Kravene kan endres i henhold til fremgangsmåten fastsatt i artikkel 18.
4. Bestemmelsene og/ eller tillatelsene skal med jevne mellomrom vurderes på nytt og om nødvendig tilpasses.

Artikkel 13

1. Medlemsstatene skal påse at biologisk nedbrytbart spillvann som stammer fra anlegg innen industrisektorene oppført i vedlegg III, og som ikke går til renseanlegg for avløpsvann fra byområder før det slippes ut i resipientvannet, senest 31. desember 2000 og før utslipp oppfyller vilkårene fastlagt i forhåndsbestemmelsene og/ eller de særskilte tillatelsene fra vedkommende myndighet eller det egnede organ når det gjelder alle utslipp fra anlegg dimensjonert for 4 000 pe eller mer.
2. Vedkommende myndighet eller det egnede organ i hver enkelt medlemsstat skal senest 31. desember 1993 fastsette krav til utslipp av slikt spillvann ut fra den aktuelle industriens art.
3. Kommissjonen skal sammenligne medlemsstatenes krav senest 31. desember 1994. Den skal offentliggjøre sine konklusjoner i en rapport og om nødvendig fremlegge passende forslag.

Artikkel 14

1. Slam fra avløpsrensing skal gjenbrukes når dette er hensiktsmessig. Fjerning skal skje der skadevirkningene på miljøet reduseres så mye som mulig.
2. Vedkommende myndigheter eller de egnede organer skal påse at utslipp av slam fra renseanlegg for avløpsvann fra byområder senest 31. desember 1998 underlegges generelle regler, registrering eller tillatelse.

3. Medlemsstatene skal påse at utslipp av slam fra renseanlegg i overflatevann ved dumping fra fartøyer, ved utledning fra rørledninger eller på enhver annen måte er avvirket senest 31. desember 1998.

4. Inntil utslipp av typen nevnt i nr. 3 er avvirket, skal medlemsstatene påse at den samlede mengde giftige, persistente eller bioakkumulerbare stoffer i slam som slippes ut i overflatevann, underlegges tillatelse og gradvis reduseres.

Artikkel 15

1. Vedkommende myndigheter eller de egnede organer skal overvåke:

- utslipp fra renseanlegg for avløpsvann fra byområder for å påse at kravene i vedlegg I avsnitt B overholdes i henhold til kontrollprosedyrene fastsatt i vedlegg I avsnitt D,
- mengden og sammensetningen av slam fra renseanlegg som slippes ut i overflatevann.

2. Vedkommende myndigheter eller de egnede organer skal overvåke resipientvann for utslipp fra renseanlegg for avløpsvann fra byområder og for direkte utslipp som beskrevet i artikkel 13 når det er grunn til å frykte at utslippene påfører resipientmiljøet betydelige skadevirkninger.

3. Ved utslipp underlagt bestemmelsene i artikkel 6 og ved fjerning av slam i overflatevann skal medlemsstatene iverksette overvåking og foreta enhver undersøkelse som måtte være nødvendig, for å sikre at utslippet eller fjerningen ikke har skadevirkninger på miljøet.

4. Opplysningene innsamlet av vedkommende myndigheter eller av de egnede organer i samsvar med nr. 1, 2 og 3 skal oppbevares i medlemsstaten og stilles til rådighet for Kommisjonen innen seks måneder etter at en anmodning om dette er mottatt.

5. Retningslinjene for overvåkingen nevnt i nr. 1, 2 og 3 kan fastsettes i henhold til fremgangsmåten fastsatt i artikkel 18.

Artikkel 16

Uten at det berører gjennomføringen av rådsdirektiv 90/313/EØ F av 7. juni 1990 om fri adgang til miljøopplysninger¹, skal medlemsstatene påse at vedkommende myndigheter eller organer hvert annet år offentliggjør en statusrapport om utslipp av avløpsvann fra byområder og fjerning av slam på sitt område. Medlemsstatene skal oversende Kommisjonen rapportene så snart de er offentliggjort.

Artikkel 17

1. Medlemsstatene skal senest 31. desember 1993 utarbeide et program for iverksettelsen av dette direktiv.

2. Medlemsstatene skal senest 30. juni 1994 gi Kommisjonen opplysninger om programmet.

3. Medlemsstatene skal om nødvendig hvert annet år oversende Kommisjonen en oppdatering av opplysningene nevnt i nr. 2.

4. Metoder og mønstre som skal benyttes ved utforming av rapportene om de nasjonale programmene, skal fastlegges i henhold til fremgangsmåten nevnt i artikkel 18. Enhver endring av metodene og mønstrene skal vedtas i henhold til den samme fremgangsmåte.

5. Kommisjonen skal hvert annet år granske og vurdere opplysningene den har mottatt i henhold til nr. 2 og 3, og den skal offentliggjøre en rapport om dette.

¹ EFT nr. L 158 av 23.6.1990, s. 56.

Artikkel 18

1. Kommisjonen skal bistås av en komite som er sammensatt av representanter fra medlemsstatene, og som har Kommisjonens representant som formann.
2. Kommisjonens representant skal fremlegge for komiteen et utkast til tiltak som skal treffes. Komiteen skal uttale seg om utkastet innen en frist som formannen kan fastsette etter hvor mye saken haster. Den skal treffe sin beslutning med det flertall som er fastsatt i traktatens artikkel 148 paragraf 2 for beslutninger som Rådet skal treffe etter forslag fra Kommisjonen. Medlemsstatenes stemmer skal ha den vekt som er fastsatt i nevnte artikkel. Formannen skal ikke avgi stemme.
- 3.a) Kommisjonen skal vedta de planlagte tiltak når de er i samsvar med komiteens uttalelse.
- b) Når de planlagte tiltak ikke er i samsvar med komiteens uttalelse eller ingen uttalelse blir avgitt, skal Kommisjonen umiddelbart fremlegge for Rådet et forslag om tiltak som skal treffes. Rådet skal treffe beslutning med kvalifisert flertall.

Dersom Rådet ikke har truffet beslutning innen tre måneder etter at forslaget ble fremlagt, skal Kommisjonen vedta de foreslåtte tiltakene med mindre Rådet med simpelt flertall har truffet beslutning mot de nevnte tiltakene.

Artikkel 19

1. Medlemsstatene skal sette i kraft de lover og forskrifter som er nødvendige for å etterkomme dette direktiv senest 30. juni 1993. De skal umiddelbart underrette Kommisjonen om dette.
2. Når lovene og forskriftene nevnt i nr. 1 vedtas av medlemsstatene, skal de inneholde en henvisning til dette direktiv eller ledsages av en slik henvisning ved den offentlige kunngjøring av dem. Nærmere bestemmelser om slik henvisning skal vedtas av medlemsstatene.
3. Medlemsstatene skal oversende Kommisjonen teksten til de viktigste internrettslige bestemmelser som de vedtar på det området dette direktiv omhandler.

Artikkel 20

Dette direktiv er rettet til medlemsstatene.

Utferdiget i Brussel, 21. mai 1991.

For Rådet

R. STEICHEN
Formann

VEDLEGG I

KRAV TIL AVLØPSVANN FRA BYOMRÅDER

A. Avløpsnett¹

I forbindelse med avløpsnett skal det tas hensyn til kravene til rensing av avløpsvann.

Avløpsnett skal, uten at det medfører uforholdsmessig store omkostninger, utformes, anlegges og vedlikeholdes med utgangspunkt i den mest avanserte tekniske viten, særlig med hensyn til:

- mengde avløpsvann fra byområder og dets egenskaper,
- forebygging av lekkasjer,
- begrensnig av forurensning av resipientvann som følge av regnvannsoverløp.

B. Utslipp i resipientvann fra renseanlegg for avløpsvann fra byområder¹

1. Renseanlegg for avløpsvann skal utformes eller endres slik at det før utslipp i resipientvann kan tas representative prøver av det tilførte avløpsvannet og av det rensede avløpsvannet.
2. Utslipp som stammer fra renseanlegg for avløpsvann fra byområder, og som skal renses i samsvar med artikkel 4 og 5 i dette direktiv, skal oppfylle kravene oppført i tabell 1.
3. Utslipp fra renseanlegg for avløpsvann fra byområder i følsomme områder utsatt for eutrofiering, som definert i vedlegg II avsnitt A bokstav a), skal i tillegg oppfylle kravene oppført i tabell 2 i dette vedlegg.
4. Det skal ved behov anvendes strengere krav enn dem oppført i tabell 1 og/eller 2 for å sikre at resipientvannet oppfyller bestemmelsene i ethvert annet direktiv på området.
5. Utslipsstedene for avløpsvann fra byområder skal i størst mulig utstrekning velges slik at virkningene på resipientvannet blir minst mulige.

C. Spillvann fra industri

Spillvann fra industri som går i avløpsnett og til renseanlegg for avløpsvann fra byområder, skal gjennomgå den forbehandling som er nødvendig for:

- å verne helsen til personalet som arbeider med avløpsnett og på renseanlegg,
- å sikre at avløpsnett, avløpsrenseanlegg og dertil hørende utstyr ikke blir skadet,
- å sikre at driften av avløpsrenseanlegg samt rensing av slam ikke hindres,
- å påse at utslipp fra renseanlegg ikke har skadevirkninger på miljøet eller er til hinder for at resipientvann oppfyller bestemmelser i andre fellesskapsdirektiver,
- å sikre at slam fjernes trygt på en måte som kan godtas ut fra miljøvern hensyn.

D. Referansemetoder for oppfølging og evaluering av resultater

1. Medlemsstatene skal påse at det anvendes en overvåkingmetode som minst svarer til kravene beskrevet nedenfor. Det kan anvendes andre metoder enn dem nevnt i nr. 2, 3 og 4 dersom det kan påvises at de fører til de samme resultater. Medlemsstatene skal gi Kommisjonen alle relevante opplysninger om metodene som anvendes. Dersom Kommisjonen finner at kravene oppført i nr. 2, 3 og 4 ikke er oppfylt, skal den fremlegge passende forslag for Rådet.
2. Det skal tas døgnprøver, mengdeproporsjonale eller med jevne mellomrom, på et nærmere angitt sted ved renseanleggets utløp, og om nødvendig ved innløpet, for å kontrollere om kravene til utslipp av avløpsvann i dette direktiv overholdes. Det skal benyttes anerkjent internasjonal laboratoriepraksis for å sikre at prøvene forringes minst mulig fra de samles inn, til de analyseres.

¹ Ettersom det i praksis ikke lar seg gjøre å bygge avløpsnett og renseanlegg som gjør det mulig å rense alt avløpsvann under forhold som for eksempel usedvanlig kraftig nedbør, skal medlemsstatene vedta tiltak som skal treffes for å begrense forurensning som følge av regnvannsoverløp. Tiltakene kan baseres på fortynningshastighet eller kapasitet i forhold til gjennomstrømmingen ved tørt vær eller angi et antall overløp per år som kan godtas.

3. Det minste antall prøver som skal tas med jevne mellomrom i løpet av et år, skal fastsettes etter renseanleggets størrelse:
- 2 000 til 9 999 pe: tolv prøver i løpet av det første året, fire prøver de påfølgende år dersom det kan påvises at vannet overholder bestemmelsene i dette direktiv det første året; dersom en av de fire prøvene ikke oppfyller kravene, skal det tas tolv prøver det påfølgende år,
  - 10 000 til 49 999 pe: tolv prøver,
  - 50 000 pe eller mer: tjuen prøver.
4. Renset avløpsvann skal anses å overholde verdiene fastsatt for de ulike parametrene, dersom prøvene viser, når hver enkelt parameter vurderes hver for seg, at de tilsvarende verdier overholdes i henhold til følgende bestemmelser:
- a) når det gjelder parametrene i tabell 1 og i artikkel 2 nr. 7, angis i tabell 3 det største antall prøver som ikke behøver å oppfylle konsentrasjonskravene og/ eller den prosentvise reduksjonen oppført i tabell 1 og i artikkel 2 nr. 7,
  - b) når det gjelder parametrene i tabell 1 uttrykt i konsentrasjonsverdier, skal det største antall prøver som tas under normale driftsvilkår, ikke avvike fra parameterverdiene med over 100 %. Når det gjelder konsentrasjonsverdier med referanse til suspenderte faste stoffer, kan avviket være på inntil 150 %,
  - c) når det gjelder parametrene i tabell 2, skal den årlige middelverdi av prøvene for hver enkelt parameter overholde de tilsvarende verdier.
5. Når det gjelder det aktuelle vannets kvalitet, skal det ikke tas hensyn til ekstreme verdier dersom de skyldes usedvanlige omstendigheter som f.eks. kraftig nedbør.

Tabell 1: Krav til utslipp fra renseanlegg for avløpsvann fra byområder i henhold til bestemmelsene i artikkel 4 og 5 i dette direktiv. Konsentrasjonsverdien eller den prosentvise reduksjonen skal benyttes.

Parametre	Konsentrasjon	Minste prosentvise reduksjon ¹⁾	Referansemetode for måling
Biokjemisk oksygenforbruk (BOF ₅ ved 20 °C) uten nitrifikasjon ²⁾	25 mg/l O ₂	70-90 40 i henhold til artikkel 4 nr. 2	Homogenisert, ufiltrert og ikke dekantert prøve. Bestemmelse av oppløst oksygen før og etter inkubasjon i fem dager ved 20 °C ± 1 °C i fullstendig mørke. Nitrifikasjons-hemmer tilsettes
Kjemisk oksygenforbruk (KOF)	125 mg/l O ₂	75	Homogenisert, ufiltrert og ikke dekantert prøve. Kalium-dikromat.
Totalmengde suspenderte faste stoffer	35 mg/l ³⁾ 35 i henhold til artikkel 4 nr. 2 (over 10 000 pe) 60 i henhold til artikkel 4 nr. 2 (mellom 2 000 og 10 000 pe)	90 ³⁾ 90 i henhold til artikkel 4 nr. 2 (over 10 000 pe) 70 i henhold til artikkel 4 nr. 2 (mellom 2 000 og 10 000 pe)	– Filtrering av en representativ prøve med membranfilter på 0,45 µg, tørking ved 105 °C og veiing. – Sentrifugering av en representativ prøve (i minst fem minutter, med gjennomsnittlig akselerasjon på 2 800 til 3 200 g), tørking ved 105 °C og veiing.

1) Reduksjon i forhold til verdiene ved innløpet.

2) Denne parameteren kan erstattes av en annen: totalmengde organisk karbon (TOK) eller totalt oksygenforbruk (TOF), dersom det kan påvises en sammenheng mellom BOF₅ og parameteren som avløser den.

3) Dette kravet er valgfritt.

Analysen av utslipp etter bassengbehandling skal utføres på filtrerte prøver; konsentrasjonen av totalmengden

suspenderte faste stoffer i prøvene av ufiltrert vann skal likevel ikke overstige 150 mg/l.

Tabell 2*: Krav til utslipp fra renseanlegg for avløpsvann fra byområder foretatt i følsomme områder som er utsatt for eutrofiering, registrert i vedlegg II avsnitt A bokstav a). Alt etter de lokale forhold skal det benyttes en parameter eller begge. Konsentrasjonsverdien eller den prosentvise reduksjonen skal benyttes.

Parametre	Konsentrasjon	Minste prosentvise reduksjon ¹⁾	Referansemetode for måling
Totalfosfor	2 mg/l P (mellom 10 000 og 100 000 pe) 1 mg/l P (over 100 000 pe)	80	Molekylær absorpsjonsspektrofotometri
Totalnitrogen ²⁾	15 mg/l N ³⁾ (mellom 10 000 og 100 000 pe) 10 mg/l N ³⁾ (over 100 000 pe)	70-80	Molekylær absorpsjonsspektrofotometri

- 1) Reduksjon i forhold til verdiene ved innløpet.
- 2) Totalnitrogen betyr summen av nitrogen målt med Kjeldahl-metoden (organisk nitrogen og ammoniumnitrogen), nitrogen i nitrater og nitrogen i nitritter.
- 3) Disse konsentrasjonsverdiene er årlige middeltall i henhold til vedlegg I avsnitt D nr. 4 bokstav c). Kravene til nitrogen kan imidlertid kontrolleres ved å bruke daglige middeltall når det i samsvar med vedlegg I avsnitt D nr. 1 kan dokumenteres at det oppnås et tilsvarende vernnivå. I så fall skal det daglige middeltall ikke overstige 20 mg/l totalnitrogen for alle prøvene når temperaturen i spillvannet i den biologiske reaktoren er 12 °C eller høyere. Temperaturvilkåret kan erstattes med en begrensning av driftstiden for å ta hensyn til regionale klimaforhold.

* Tabell 2 samsvarer med endring vedtatt i EUs rådsdirektiv 98/15/EEC.

Tabell 3

Antall prøver tatt i løpet av et år	Største antall prøver som ikke behøver å oppfylle kravene
4-7	1
8-16	2
17-28	3
29-40	4
41-53	5
54-67	6
68-81	7
82-95	8
96-110	9
111-125	10
126-140	11
141-155	12
156-171	13
172-187	14
188-203	15
204-219	16
220-235	17
236-251	18
252-268	19
269-284	20
285-300	21
301-317	22
318-334	23
335-350	24
351-365	25

VEDLEGG II

KRITERIER FOR UTARBEIDING AV FORTEGNELSE OVER FØLSOMME OG MINDRE FØLSOMME OMRÅDER

A. Følsomme områder

En vannmasse skal registreres som følsomt område dersom den faller inn under en av gruppene nedenfor:

- a) naturlige ferskvannsinnsjøer, andre ferskvannsmasser, elvemunninger og kystfarvann som er eutrofe, eller som på kort tid kan bli eutrofe dersom det ikke treffes vernetiltak.

Det kan tas hensyn til forholdene nedenfor når det undersøkes hvilke næringsstoffer som skal reduseres ved ytterligere rensing:

- i) innsjøer og vassdrag som munner ut i innsjøer/ reservoarer/ avstengte vikar som har liten vannutskifting, noe som kan føre til akkumulasjon. I slike områder bør fosfor fjernes med mindre det kan påvises at fjerning ikke vil ha noen innvirkning på eutrofieringen. Det kan også overveies å fjerne nitrogen når utslippene stammer fra omfattende tettbebyggelse,
  - ii) elvemunninger, vikar og andre kystfarvann som har dårlig vannutskifting, eller som mottar store mengder næringsstoffer. Utslipp fra lite omfattende tettbebyggelse er i alminnelighet av liten betydning i slike områder, men når det gjelder omfattende tettbebyggelse, skal fosfor og/ eller nitrogen fjernes med mindre det påvises at fjerning ikke vil ha noen innvirkning på eutrofieringen.
- b) Overflateferskvann som er beregnet på uttak av drikkevann, og som kan få større nitratkonsentrasjon enn den fastsatt i de relevante bestemmelsene i rådsdirektiv 75/440/EØF av 16. juni 1975 om kvalitetskrav til overflatevann som benyttes til fremstilling av drikkevann i medlemsstatene¹, dersom det ikke treffes tiltak.
  - c) Områder der det er nødvendig å foreta rensing utover rensingen fastsatt i artikkel 4 i dette direktiv for å tilfredsstille Rådets direktiver.

B. Mindre følsomme områder

En havvannsmasse eller et havvannsområde kan registreres som mindre følsomt område dersom utslipp av avløpsvann ikke har skadevirkninger på miljøet på grunn av områdets morfologi, hydrologi eller særskilte hydrauliske forhold.

Ved registreringen av mindre følsomme områder skal medlemsstatene ta hensyn til faren for at utslipp kan bli ført til tilstøtende områder der de kan ha skadevirkninger på miljøet. Medlemsstatene skal anerkjenne følsomme områder utenfor sitt nasjonale rettsområde.

Det skal tas hensyn til forholdene nedenfor når mindre følsomme områder registreres:

åpne vikar, elvemunninger og andre kystfarvann som har god vannutskifting, og som ikke er utsatt for eutrofiering eller oksygenvinn, eller som ikke ventes å bli eutrofe eller å bli utsatt for oksygenvinn som følge av utslipp av avløpsvann fra byområder.

¹ EFT nr. L 194 av 25.7.1975, s. 26. Direktivet endret ved direktiv 79/869/EØF (EFT nr. L 271 av 29.10.1979, s. 44).

VEDLEGG III

INDUSTRISEKTORER

1. Fremstilling av melkeprodukter.
  2. Fremstilling av frukt- og grønnsaksprodukter.
  3. Fremstilling og tapping på flasker av alkoholfrie drikker.
  4. Fremstilling av potetprodukter.
  5. Kjøttindustri.
  6. Bryggerier.
  7. Fremstilling av alkohol og alkoholholdige drikker.
  8. Fremstilling av dyrefor av planteprodukter.
  9. Fremstilling av gelatin og lim av hud og bein.
  10. Malterier.
  11. Fiskeforedlingsindustri.
-

Del 4 A skal lyde:

Del 4 A Kommunale vann- og avløpsgebyrer

Kapittel 16 Kommunale vann- og avløpsgebyrer

Fastsatt med hjemmel i lov 31. mai 1974 om kommunale vass- og kloakkavgifter § 2.

§ 16-1 Rammen for gebyrene

Vann- og avløpsgebyrer fastsatt i medhold av lov 31. mai 1974 nr. 17 om kommunale vass- og kloakkavgifter skal ikke overstige kommunens nødvendige kostnader på henholdsvis vann- og avløpssektoren. Ved beregning av selvkost bør de til enhver tid gjeldende retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale betalingstjenester legges til grunn.

Kommunen fastsetter i forskrift regler for beregning og innkreving av vann- og avløpsgebyrene, samt gebyrenes størrelse, innenfor rammene av denne forskriften. Før kommunen gjør vedtak om gebyrenes størrelse, skal det foreligge et overslag over kommunens antatte direkte og indirekte kostnader knyttet til drifts-, vedlikeholds- og kapitalkostnader på henholdsvis vann- og avløpssektoren for de nærmeste tre til fem årene. Overslaget skal så vidt mulig utarbeides i sammenheng med kommunens rullerende økonomiplan. Det skal også foreligge et overslag over hvilke beløp gebyrene antas å innbringe.

§ 16-2 Generelt om beregningen

Gebyrene for eiendom som brukes som bolig, skal beregnes for hele eiendommen under ett eller separat for den enkelte boenhet.

Eier av fast eiendom er i alle tilfelle ansvarlig for gebyrene overfor kommunen.

§ 16-3 Engangsgebyr for tilknytning

Plikt til å betale engangsgebyr for tilknytning oppstår når en ellers gebyrpliktig eiendom blir bebygd, eller når gebyrplikt for bebygd eiendom inntreffer etter lov om kommunale vass- og kloakkavgifter § 1. Ved tilbygg eller påbygg kan det beregnes tillegg i tilknytningsgebyret.

§ 16-4 Årsgebyr

Årsgebyret skal enten beregnes på grunnlag av vannforbruk, eller en todelt gebyrordning med en fast og en variabel del. Vannforbruket baseres på målt eller stipulert anslag. For eiendom hvor vannmåler ikke er installert, skal vannforbruket stipuleres på grunnlag av bebyggelsens størrelse. Det stipulerte forbruket skal i størst mulig grad tilsvare reelt forbruk. Det kan dessuten tas hensyn til bebyggelsens art og den bruk som gjøres av den, samt eiendommens størrelse og beskaffenhet.

Både kommunen og den enkelte gebyrpliktige kan kreve at årsforbruket skal fastsettes ut fra målt forbruk. Den enkelte gebyrpliktige må selv bekoste slik måling, og målingen må utføres med vannmåler etter kommunens anvisning.

Det kan ikke fastsettes minimumsgebyrer fra 1.1.2008.

For eiendom som ikke brukes som bolig, kan det fastsettes særlige regler for gebyrberegning eller inngås særlige avtaler. Den fastsatte eller avtalte beregningsmåte må normalt ikke føre til lavere gebyr enn det som ville bli pålagt etter kommunens ordinære forskrift. Hvis det ikke er fastsatt særlige regler eller inngått særlig avtale, skal årsgebyret, eventuelt den variable delen av årsgebyret, beregnes på grunnlag av målt forbruk.

For ubebygd tomt kan kommunen fastsette særlige regler for gebyrberegning eller inngå særlige avtaler.

§ 16-5 Ulike gebyrsatser

Det kan fastsettes lavere tilknytningsgebyr for eiendommer der det er betalt refusjon eller annen form for opparbeidelseskostnader for vann- og/eller avløpsanlegg som er utført etter planer godkjent av kommunen.

Det kan fastsettes ulike gebyrsatser for tilknytnings- og årsgebyr dersom et vann- eller avløpsanlegg eller større enhet av dette medfører vesentlig høyere eller lavere kostnader enn de øvrige.

Det kan videre fastsettes ulike gebyrsatser for tilknytnings- og årsgebyr for ulike boligkategorier, der det er ulike kostnader forbundet med betjening av ulike boligkategorier.

Det kan fastsettes ulike gebyrsatser for avløpsvann som forurensningsmessig avviker fra vanlig kommunalt avløpsvann.

Annet til fjerde ledd gjelder ikke fordeling av den faste delen av årsgebyret ved bruk av todelt gebyrordning.

§ 16-6 Renter

Om renteplikt ved for sen betaling eller tilbakebetaling av vann- og avløpsgebyrer gjelder reglene i lov 6. juni 1975 nr. 29 om eieendomsskatt til kommunane § 26 tilsvarende.

§ 16-7 Eksisterende lokale forskrifter

Lokale forskrifter for vann- og avløpsgebyrer gitt i medhold av lov om kommunale vass- og kloakkavgifter av 31. mai 1974 med endringer og tilhørende forskrifter før 1.1.2007 er fortsatt gjeldende, så fremt de ikke strider mot kravene i dette kapitlet.

II

Forskriftens §§ 14-11 og 14-12, og kap. 15 A trer i kraft 1.1.2006. Samtidig oppheves forskrift om begrensnig av forurensning kap. 14 og 15.

III

Øvrige endringer i denne forskriften trer i kraft 1.1.2007. Samtidig oppheves forskrift om begrensnig av forurensning kap. 11, 12, 13 og 16.